

P O L S K I EKSPORT - IMPORT

POLISH EXPORT - IMPORT

MIESIĘCZNIK

ORGAN KOŁA EKSPORTOWEGO PRZY ŚWIATOWYM ZWIĄZKU POLAKÓW Z ZAGRANICY
ORGAN OF THE EXPORT SOCIETY OF THE WORLD'S ASSOCIATION OF POLES FROM ABROAD

ROK II

WARSZAWA - PAŹDZIERNIK-LISTOPAD 1938

Nr. 10-11

Redakcja i Administracja: WARSZAWA, NOWY ŚWIAT 24. Telefon 666-08
Oddziały w kraju: Lublin, Lwów, Łódź, Poznań, Wilno.
Korespondenci: Berlin, Bucuresti, Bruxelles, Hamburg, Kaunas, Lens, London, Wien, Cleveland,
New York, Van Nuys (California), Colon (Panama), Winnipeg, Toronto, Alberta, Ontario, Tel-Aviv, Singapore

TREŚĆ - CONTENTS - INHALT:

	Str. Page Seite		Str. Page Seite
Nowy układ sił politycznych i gospodarczych w Europie Środkowej J. Z.	2	<i>Ausfuhr von Eisen - und Stahlerzeugnissen aus Polen</i>	19-20
Polska i Kanadyjska Wystawa Narodowa	3-5	<i>Deutsch - polnisches Warenkredit Abkommen</i>	20
Poland at the Canadian National Exhibition	4-5	<i>Polens Aussenhandel zur See</i>	20
Przywóz niemieckich maszyn do Polski	5-7	<i>Neue Schiffslinie Gdynia - Südamerika</i>	20
Domy eksportowe jako środek zwiększenia wywozu włókienniczego - M.	8-10	CURRENT ECONOMIC NEWS OF POLAND	
<i>Export Houses and the Growth of Textile Exports</i> - M.	8-10	<i>Bialystok Textiles on foreign Markets - J. Terebucha</i>	21
<i>Exporthäuser - ein Mittel zur Vergrößerung der Textilausfuhr</i> - M.	8-10	<i>Textile Exports from the Bielsko district</i>	21
Poprawa sytuacji w krajach Południowej Ameryki	10	<i>Polish Textile Exports to the U. S. A.</i>	21
Eksport włókienniczy do Stanów Zjednoczonych	10-11	<i>Better Conditions in South America</i>	21
Działalność eksportowych firm lniarskich na terenie północno-wschodnich ziem Polski	11	<i>Poland's Flax Export</i>	21-22
Eksport jęczmienia browarnego - Mgr. K. Żakowski	12-14	<i>Polish Exports of Animal Products</i>	22
<i>Export of Brewery Barley</i>	12-14	<i>Polish Butter Exports</i>	22
<i>Die polnische Braugerste - Ausfuhr</i>	12-14	<i>Exports of Iron and Steel Goods from Poland</i>	22
Przemysł konserwowy w Polsce - Jerzy Librod	15	<i>Industrial Production in Poland</i>	22
<i>Polen und die deutsche Maschine</i>	16-18	<i>Polish Iron and Steel Industry</i>	22
<i>Die Bialystoker Textilwaren auf den Auslandsmärkten - J. Terebucha</i>	18-19	<i>Martime foreign trade of Poland</i>	22
<i>Polnische Textilausfuhr</i>	19	<i>New Regular Gdynia - South America Line</i>	22
<i>Die polnische Flachsausfuhr</i>	19	CZECHOSŁOWACJA	
<i>Die polnische Butterausfuhr</i>	19	Jaką będzie polityka gospodarcza Czechosłowacji	23
		FRANCJA	
		Powstanie polskiej Centrali Handlowej we Francji	25
		Dom „Południowo - Amerykański“ w Paryżu	25
		KRONIKA	24
		WYDAWNICTWA	24-25
		Możliwości eksportowe	26
		Możliwości importowe	27

Prosimy o wpłacenie zaległej prenumeraty !

Nowy układ sił politycznych i gospodarczych w Europie Środkowej

Polska na drodze wskrzeszenia świetności epoki Jagiellonów

Najważniejszym wydarzeniem o znaczeniu historycznym na przestrzeni ostatnich lat od czasu zwycięstwa nad bolszewikami było dla Polski przyłączenie Zaolzia. Konsekwencje przyłączenia ziemi tej są ważne przede wszystkim ze względów natury gospodarczej. Bogate złoża węgla koksującego oraz znakomicie rozwinięte hutnictwo podnoszą znacznie nasz potencjał gospodarczy, stwarzając nowe perspektywy dla industrializacji kraju. Uzyskanie nowych, wielkich zakładów hutniczych powinno przyspieszyć realizację budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego oraz wpłynąć poważnie na rozbudowę planu dobrojenia inwestycyjnego reszty kraju.

Obok atutów gospodarczych, Polska uzyskała niewątpliwy sukces natury politycznej, tak wyraźnie podkreślony przez zupełnie samodzielne wystąpienie w sprawie Czechosłowacji, uwieńczony sukcesem nie tylko przez uzyskanie Zaolzia, lecz i przez ostateczne wyrównanie granic południowo-zachodnich w drodze bezpośredniego porozumienia. W wyniku tego porozumienia, zawartego w dniu 1 listopada rb., powiększyliśmy obszar Rzeczypospolitej, uzyskując na granicy zachodniej kilkanaście tysięcy dusz polskich, a na granicy południowej przepiękne tereny turystyczne. Godnym podkreślenia jest, że oficjalna enuncjacja czechosłowacka po załatwieniu tego sporu brzmiała: „rząd czechosłowacki uczynił dobrowolnie te ustępstwa w imię rozwoju dobrych stosunków sąsiedzkich w dalszej przyszłości“. Niewątpliwie tak samo rozumie polskie społeczeństwo umiarkowanie, okazane przez rząd Polski w tej sprawie — to też należy się spodziewać, że zagadnienie granicy Polski, z Czechami i Słowacją nie będzie już przedmiotem sąsiedzkich sporów. Opinia polska wyraża również dużą radość z pomyślnego rozstrzygnięcia przez arbitraż wiedeński sprawy zwrotu ziem naszym przyjacielom Węgom. Uważamy jednak, że pozostawienie Rusi Podkarpackiej w granicach państwa czeskiego nie ma żadnego uzasadnienia i że w niedługim już czasie ta sztuczna zaporą, pozbawiająca Polskę i Węgry wspólnej granicy, musi co rychlej runąć.

Wszystkie te wydarzenia wywołują bardzo poważne zmiany w Europie Środkowej — nie tylko natury politycznej, ale i gospodarczej.

Z faktu tego Polska musi sobie zdać sprawę i odpowiednio przestawić swoje zwrotnice. **WSPÓLNA GRANICA POLSKO-WĘGIERSKA**, której uzyskanie nie może być nie tylko kwestią sporną, ale i sprawą niedługiego już czasu — **STAĆ SIĘ POWINNA WSKRZESZENIEM NASZEJ ŚWIETNOŚCI Z OKRESU JAGIELLONÓW**. Polska wobec odsunięcia i izolacji Sowieców od spraw europejskich — staje się potęgą na rubieży kultury zachodniej Europy i w kierunku utrzymania oraz wzmocnienia tej pozycji winny iść jej plany. Obecnie już nie stoi na przeszkodzie, aby Polska, w oparciu o przyjazne stosunki z wszystkimi bez wyjątku państwami bałtyckimi, stała się pomostem między Morzem Bałtyckim a Morzem Czarnym. Droga do Morza Czarnego wiedzie przez pogłębienie przyjaźni z sojuszniczką Rumunią i przez zacieśnienie współpracy z Węgrami, dominującymi w basenie naddunajskim.

Jest zupełnie zrozumiałym, że prowadzenie polityki, o tak szerokich horyzontach, musi w konsekwencji zacieśnić jaknajbardziej współpracę gospodarczą między Polską a państwami od Morza Czarnego po Bałtyk. Racjonalna polityka gospodarcza nie może iść ani po linii autarkii, ani też przewagi silniejszego lub zasobniejszego w bogactwa przyrody i techniki, ale być wyrazem współdziałania równego z równym. Taką też będzie polityka gospodarcza Polski w stosunku do wszystkich jej życzliwych sąsiadów — a tego rodzaju współpraca może stać się początkiem nowej ery pomyślnego rozwoju narodów Europy północno-wschodniej, krajów, położonych w basenie naddunajskim, oraz Słowian Europy Południowej. Tak zarzuwający się na karcie Europy nowy układ sił politycznych i gospodarczych — związany licznymi węzłami wspólnych interesów — nie będzie zwrócony przeciw żadnemu z państw w Europie, a więc może zarówno harmonijnie współpracować z państwami, położonymi na osi Berlin—Rzym, jak i z wielkimi demokracjami Zachodu.

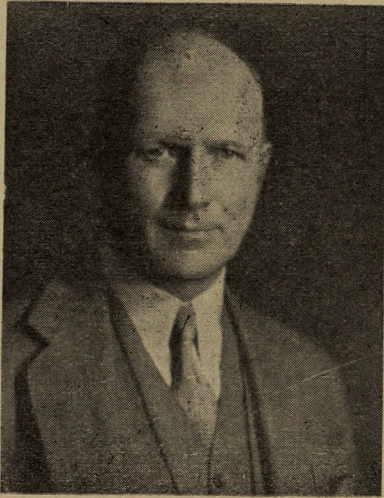
Żelazną konsekwencją tych zmian będzie również nowa polityka na odcinku handlu zagranicznego, do czego Polska musi dostosować jaknajrychlej swoje ośrodki dyspozycji gospodarczej.

J. Z.

Polska i Kanadyjska Wystawa Narodowa

Tegoroczna Kanadyjska Wystawa Narodowa była pierwsza, w której Polska oficjalnie uczestniczyła.

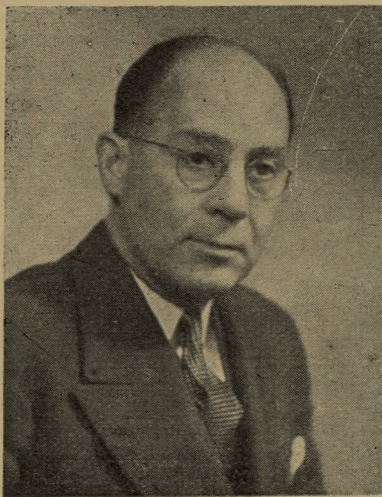
Stoiska Polski w Pawilonie Międzynarodowym należały do rzędu najobszerniejszych i zawierały ekspozycje ponad stu firm.

W. D. Euler, M. P., Minister of Trade and Commerce
Ottawa, Canada
Minister Przem. i Handlu Kanady.

Wychodzący w Toronto dziennik „The Telegram” skonstatował, że Wystawa Polska była jedną z najlepszych ekspozycji tegorocznych. Wystawione towary obejmowały wyroby włókiennicze, chemikalia, wyroby toaletowe, przybory do rybołówstwa, perfumy, artykuły spożywcze, konserwy, mięso w puszkach, grzyby, sos pomidorowy, maszyny, wyroby koszykarskie, wyroby sztuki ludowej, wyroby ceramiczne i wiele innych artykułów.

Oficjalnego otwarcia Wystawy polskiej dokonał p. Ralph G. Day, burmistrz miasta Toronto, który powitał wejście Polski do grona wystawców, jako sym-

Elwood A. Hughes
Główny Kierownik Kanadyjskiej Narodowej Wystawy
General Manager, Canadian National Exhibition.

bol współpracy międzynarodowej, która stała się dotychczasową dźwignią Wystawy Kanadyjskiej. Stwierdził on, między innymi, co następuje: „Ta Wystawa, która obejmuje tak liczne rodzaje polskiej wytwórczości przemysłowej i przedstawia nam całokształt życia gospodarczego Polski, winna nam służyć jako obraz polskiej kultury, a tym samym winna przyczynić się do zbliżenia obydwu narodów na płaszczyźnie lepszego wzajemnego zrozumienia.

Mr. Elwood Hughes dał wyraz podobnej nadziei, mówiąc: „Międzynarodowy charakter Wystawy doznał szczególnego uwydatnienia dzięki współudziałowi coraz to innych krajów”.

Z przemówieniami na otwarciu Pawilonu Polskiego wystąpili, m. in. p. Jan Pawlica, Konsul Generalny R. P., przedstawiciel Państwowego Instytutu Ekspozycyjnego w Warszawie, p. Władysław Kieki, Konsul R. P., p. G. L. Sawicki, Vice-Konsul w Montrealu.

P. v.-konsul Sawicki wypowiedział, między innymi, następujące słowa: „Pragniemy zapoznać publiczność kanadyjską z gospodarczą strukturą Polski i właśnie, jako najlepszą do tego celu prowadzącą drogę uważamy publiczną wystawę naszych towarów i wyrobów, aby je unacznic kanadyjskim kupcom i konsumentom”.

Tak się zdarzyło, iż otwarcie Polskiego Pawilonu w Toronto zbiegło się z doroczną uroczystością ku czci Sir Kazim. Gzowskiego, jednego z najbardziej zasłużonych Polaków kanadyjskich 19 wieku. Adwokat, żołnierz i inżynier — w jednej osobie — był Kazimierz Gzowski pułkownikiem sztabowym, a następnie gubernatorem stanu Ontario w roku 1838 i prezesem Stowarzyszenia Inżynierów Wodospadu Niagary.

Dwa te doniosłe wydarzenia zgromadziły pokątną liczbę Polaków, obywateli kanadyjskich. Znaczna liczba Polaków kanadyjskich brała również udział w przyjęciu w Royal York, po zakończeniu oficjalnej ceremonii otwarcia Wystawy.

Wydział Informacyjny na Wystawie Polskiej był nader sprawnie zorganizowany, co też przygotowało należyty grunt dla dokonywania przyszłych transakcyj handlowych. Sądząc według znacznej liczby za-

Sekcja Polskiego Stoiska na Kanadyjskiej Narodowej Wystawie w Toronto, Kanada.

pytań, jak również udzielonych zamówień, oczekiwać należy poważnego ożywienia wzajemnej wymiany towarowej między Polską a Kanadą. Wystawione przybory rybołówstwa wzbudziły wielkie zainteresowanie, Kanada jest bowiem rajem dla wędkarzy. Wystawione wyroby z tej gałęzi pod względem ceny

i jakości całkowicie odpowiadają wymaganiom tutejszych importerów. Tym samym artykuły te mogą śmiało liczyć na zbyt w tym kraju.

Wystawa tegoroczna była poważnym sukcesem, bodaj większym aniżeli wystawy z lat ubiegłych, czego należało zresztą oczekiwać, bowiem tegoroczna Wystawa Kanadyjska zbiegła się z Jubileuszem Diamentowym.

Tereny i pawilony tegorocznej Wystawy Kanadyjskiej zwiedziło ogółem 1.656.000 osób, co czyni 354.000 osób więcej odwiedzających, aniżeli w roku ubiegłym.

Uroczyste przyjęcie, urządzone dla przedstawicieli państw, biorących udział w Wystawie, w dniu zamknięcia tejże, a któremu przewodniczym Mr. Geo. Brigden, dostarczyło dobitnego przykładu międzynarodowego współdziałania i harmonii pośród licznych delegatów państw obcych, obecnych na tym zebraniu.

Końcowe uwagi p. Przewodniczącego zebrania zawierają cenną konkluzję, zasługującą na przytoczenie:

„Nie wyobrażam sobie żadnego innego zebrania, na którym można byłoby znaleźć więcej wzajemnej życzliwości, chęci do współpracy i przyjaźni, jak to dzisiejsze zebranie i spodziewam się, że odgłosy tej harmonijnej współpracy znajdą wdzięczny odzew w całej Ameryce, a także po tamtej stronie oceanu“.

Sekcja Polskiego Stoiska na Kanadyjskiej Narodowej Wystawie w Toronto, Kanada.

Poland at the Canadian National Exhibition

This year's Canadian National Exhibition was the first at which Poland participated officially. Poland's stand in the International Pavillion was one of the largest sections and housed the products of over a hundred firms. The Toronto "Telegram" stated that the Polish exhibit was "one of the best national exhibits this year". The goods on show included textiles, chemicals, toilet goods, fishing tackle, perfumes, food preserves, tinned meats (led by the famous Polish hams), pickles, mushrooms, cherries, tomato juice, etc., machinery,

basket-ware, peasant craft products, pottery, and a host of other articles.

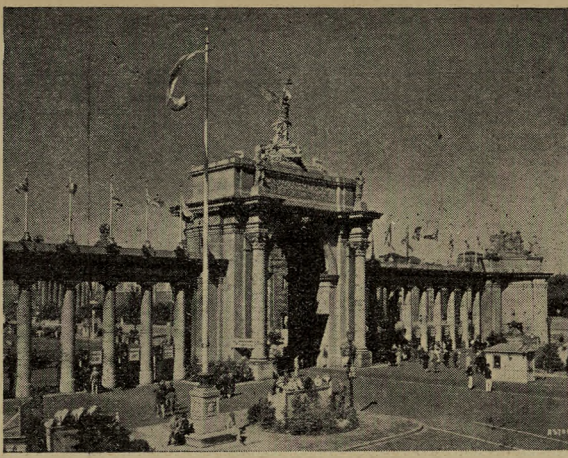
The Polish stand was formally opened by Ralph C. Day, Mayor of Toronto, who welcomed Poland's entry in the field of exhibitors as a symbol of the international collaboration which is becoming an increasingly important keynote of the Exhibition. He stated, amongst other remarks: "This display, which embraces so many phases of Polish industrial and commercial life, should serve to give us all a broader idea of Polish culture and to bring our two nations closer together on a basis of better understanding". Mr. Elwood Hughes voiced a similar hope as he said the "international flavour" of the Exhibition had been given an added piquance through the increase of displays from other lands. The Polish speakers included Mr. Jan Panbica, Consul-General of Poland, representative of the State Export Institute of Poland and director of the Polish Stand, Mr. Władysław Kicki, Consul, and Mr. Geo. L. Sawicki, Vice-Consul, Montreal. "We want the Canadian public to get acquainted with the economic structure of Poland", stated Mr. Sawicki, "and we know no better way than through the examination of our products as they are on display."

George Brigden
President C. N. E. 1938-39.

Prezydent Kanadyjskiej Narodowej Wystawy.

It so happened that the opening of the Polish stand was concurrent with the annual celebration in honour of Sir Casimir Gzowski, one of the most eminent Polish-Canadians of the 19th century. Lawyer, soldier and engineer, he was a staff colonel of engineers, governor of Ontario in 1896, and chairman of the Niagara Engineers' Association and Falls Commission. These two events contributed to bring together quite a large gathering of Poles, Canadians of Polish extraction and

Princess Gate, C. N. E. Toronto.

Brama Księżniczki, Kanad. Nar. Wystawa w Toronto

others who attended a reception at the Royal York Hotel after the opening ceremonies had been completed.

The information service at the Polish stand was excellently organized and the foundation for much future business was laid, judging by the number of inquiries and even of orders filed. The fishing tackle exhibit attracted much interest as Canada is an anglers' paradise and the goods shown were outstanding both in point of quality and price.

The Exhibition was a great success this year, more perhaps than even in previous years, as for that matter should have been the case for it was at the same time

celebrating its Diamond Jubilee; 1,656,000 persons visited the grounds and pavillions, which is 354,000 more than last year.

The impromptu reception arranged on closing night under the chairmanship of Mr. Geo. Brigden furnished a remarkable example of international goodwill amongst the many foreign delegates present. His concluding remarks provide a conclusion to this report which cannot be bettered: "I do not believe it possible at any gathering to find greater love, co-operation and amity than we have here to - night, and I hope word of it goes all over America and over to the other side."

Executive Offices Building, C. N. E. Toronto, taken at night.

Gmach Administracji Kanad. Nar. Wystawy w Toronto, Kanada. (Zdjęcie nocne).

Przywóz niemieckich maszyn do Polski

Zamieszczenie artykułu, obrazującego eksport niemieckich maszyn do Polski, ze wskazanie rodzaju niemieckiej produkcji maszynowej, uważamy specjalnie za celowe w chwili obecnej, gdyż — jak wiadomo — została podpisana w październiku umowa między Polską a Niemcami, na podstawie której Niemcy zobowiązały się udzielić Polsce kredytu towarowego w wysokości 60 RM. wyłącznie na eksport maszyn.

JAK WZRÓSŁ IMPORT MASZYN NIEMIECKICH DO POLSKI.

Na pierwszym miejscu eksportu towarów niemieckich do Polski stoją maszyny wszelkiego rodzaju. W obrocie towarowym pomiędzy Polską a Niemcami odgrywają one decydującą rolę.

Oba kraje pod względem gospodarczym są od siebie zależne. Polska ma nadmiar w zakresie całego szeregu produktów, które Niemcy muszą stale przywozić z zagranicy, zarówno teraz jak i na dalszą przyszłość. Polska potrzebuje np. półfabrykatów chemicznych, jak materiałów do farb syntetycznych, towarów elektrotechnicznych i t. d. przede wszystkim jednak maszyn, choćby dlatego, aby swój eksport na rynek światowy utrzymać na poziomie konkurencyjnym. Od tego splotu powiązań gospodarczych zależy wzajemne wyrównanie pomiędzy obu krajami.

Według statystyki niemieckiej wywóz niemiec-

ki do Polski wynosił w 1936-ym roku 53 miliony RM., a w r. 1937-ym 73,2 miliony RM.; wywóz z Polski do Niemiec wyniósł za rok 1936 — 57,9, a za 1937 67,9 milionów RM. Silny wzrost przywozu i wywozu jest typowy dla wymiany towarowej w ostatnich latach. Także na przyszłość dalszy rozwój wzwyż jest nie tylko pożądanym, ale zupełnie możliwym.

Zapotrzebowanie bowiem Niemiec na najważniejsze polskie produkty jest w praktyce nie ograniczone. To samo odnosi się do zapotrzebowania Polski na maszyny, które dopiero wtedy nabiera właściwego znaczenia, kiedy sobie uprzytomnimy, że Niemcy w ostatnich latach opłacili wzmocnionym wywozem do Polski swoje zwiększone zakupy drzewa w balach i tarcicy, cynku, także szmelcu i stopów, produktów destylacji smoły dla celów chemicznych, żelaza w sztabach i formach oraz na nawierzchnie kolei żelaznych, nadto świń, mięsa i produktów mięsnych, wreszcie jaj oraz zboża.

Wynika z tego jasno, że wzrost eksportu maszyn niemieckich do Polski jest równoznaczny ze wzrostem wymiany towarowej pomiędzy Polską a Niemcami. Jest to zatem właściwa podstawa dla dalszego rozwoju polsko - niemieckiego handlu.

Niemcy były z dawien dawna głównym dostawcą maszyn dla polskiej produkcji. Zrozumiałym jest samo przez się, że zakupy maszyn niemieckich, dokonywane przez Polskę, zmniejszyły się znacznie

w okresie światowego kryzysu gospodarczego. Jednak w ostatnich latach zaznacza się poważny wzrost polskich zakupów. W roku 1935-ym zakupiła Polska maszyn niemieckich za sumę 8,6 milionów RM., w roku 1936-ym już za 11,2 mil. RM. Szczególnie silny wzrost tych zakupów przypada na oba ostatnie lata. Tak więc zakup maszyn niemieckich przez Polskę — według niemieckiej statystyki eksportowej — wyniósł już w roku 1937-ym około 20,1 milionów RM. A jeżeli wywóz rzeczywisty w pierwszej połowie 1937-go roku określa się cyfrą 7,3 miliony RM., to pierwsza połowa roku 1938-go daje już sumę 17,9 milionów RM. Dwa zaś miesiące letnie, lipiec i sierpień 1938-go roku wykazują wywóz maszyn niemieckich do Polski w wysokości 7,3 mil. RM., to znaczy w tej samej wysokości, jaką dało pierwsze półrocze 1937-go roku. Na zasadzie dotychczasowych wyników można przyjąć, że przywóz niemieckich maszyn do Polski w ciągu całego roku 1938-go wyniesie około 30 milionów RM.

Tym sposobem staje się Polska coraz poważniejszą odbiorcą niemieckiego przemysłu maszynowego. W całym niemieckim wywozie maszyn wywóz do Polski wynosił w roku 1935-ym 1,7%, w roku 1936-ym 1,8%, w roku 1937-ym 2,5%. Patrząc zaś ze stanowiska całości wwozu maszyn do Polski, który wynosił w roku 1936 okrągło 25,4 miliony RM. a w roku 1937 około 36,8 mil. RM., musimy zauważyć, że Niemcy biorą w nim udział w roku 1936-ym z 10,7 mil. RM., a w roku 1937-ym z 17,9 mil. RM. Oznaczają te cyfry, że wwóz maszyn niemieckich do Polski podniósł się z 42,1% w roku 1936-ym na 48,7% w r. 1937-ym ogólnego przywozu maszyn do Polski.

UDZIAŁ INNYCH PAŃSTW W EKSPORCIE MASZYN DO POLSKI.

Dla porównania interesującym jest przyjrzeć się pokrótce rozwojowi przywozu maszyn do Polski z innych krajów. Odpowiednio do ogólnego wzrostu przywozu maszyn do Polski udało się Anglikom powiększyć dostawy z 4,2 mil. RM. w roku 1936-ym na 4,6 mil. RM. w roku 1937-ym. Ameryka Północna w tym samym czasie zwiększyła swój wywóz maszyn do Polski z 2,1 mil. RM. na 4,6 mil. RM. Linia rozwojowa wykazuje jednak, że udział przywozu angielskiego w ogólnym przywozie maszyn do Polski w wyżej podanym okresie spadł z 16,6% na 12,5%, udział natomiast Stanów Zjednoczonych wzrósł z 8,4% na 12,5%. Ten zarówno procentowy jak absolutny wzrost przywozu maszyn amerykańskich do Polski pozostaje niewątpliwie w związku z faktem, że znane załamanie się koniunktury w Stanach Zjednoczonych Północnej odbiło się przede wszystkim na północno amerykańskim przemyśle maszynowym, który wobec tego był zmuszony do silniejszej akcji na rynkach zagranicznych.

Procentowy spadek wykazuje również przywóz maszyn ze Szwecji do Polski, mianowicie z 8,9% w roku 1936-ym na 7% w roku 1937-ym, jakkolwiek bezwzględna cyfra przywozu w owym okresie maszyn szwedzkich do Polski podniosła się z 2,5 mil. RM. na 2,6 mil. RM. Natomiast przywóz maszyn szwajcarskich do Polski skurczył się tak w cyfrach abso-

lutnych jak i procentowych, mianowicie z 1,4 mil. RM. na 1,3 mil. RM., względnie z 5,6% na 3,4% udziału. Odwrotnie Francja powiększyła swój przywóz maszyn z 1 mil. RM. w roku 1936-ym na 1,5 mil. RM. w roku 1937-ym, co procentowo stanowi również zwiększenie z 3,7% na 4%.

JAKIE MASZYNY ZAKUPUJE POLSKA W NIEMCZECH?

Według danych odnośnie eksportu z roku 1937-go. na pierwszym miejscu idą z Niemiec do Polski obrabiarki, których w roku 1937-ym zakupiono za 6,4 mil. RM. W tym samym okresie wywóz niemieckich maszyn dla przemysłu włókienniczego, odzieżowego oraz białoskórniczego wyniósł 3,4 miliony RM; wywóz maszyn papierniczych i drukarskich wyraża się cyfrą 1,8 mil. RM., motorów oraz maszyn rolniczych po 1,1 mil. RM., pomp oraz przyrządów do pracy zgęszczonym powietrzem za 1 milion RM., maszyn do produkcji środków żywnościowych 0,7 mil. RM., maszyn biurowych 0,6 mil. RM., wreszcie środków komunikacyjnych 0,2 mil. RM. Do tego dochodzą maszyny, które niemiecka statystyka nazywa „inne maszyny“, pod którą to nazwą należy rozumieć maszyny specjalne; wywóz ich do Polski osiągnął w roku 1937-ym wartość 3,8 milionów RM.

NIEMIECKIE MASZYNY SPECJALNE.

Te „maszyny specjalne“ nadają przemysłowi maszynowemu niemieckiemu specjalny charakter. Są one wynikiem rozwoju i rozbudowy niemieckiego przemysłu maszynowego. Potrafił on produkcję swoją, poczynawszy od najniższego poziomu kryzysowego w roku 1932-im, doprowadzić w roku 1933-im już do wartości 1,5 miliardów RM., w roku 1934-ym — 2,1 miliarda, w r. 1935-ym — 2,9 miliarda, w roku 1936-ym — 3,8 miliarda, w roku 1937-ym — 4,5 miliarda RM. Z produkcji tej wyeksportowano w r. 1933-im za 535 milionów, w roku 1934-ym za 490 milionów, w roku 1935-ym za 500 milionów, w 1936-ym za 660 milionów okrągło, wreszcie w r. 1937-ym za 800 milionów RM. Z tą chwilą stają Niemcy na czele krajów, eksportujących maszyny. Rozbudowa tak wydajnego przemysłu maszynowego w Niemczech, dysponującego 4.900 maszynami i zatrudniającego z górą 700.000 robotników, objaśnia się postęпами w zakresie nauk przyrodniczych w Niemczech oraz głębokimi studiami technicznymi — naukowymi, prowadzonymi stale na wyższych szkołach technicznych oraz w laboratoriach doświadczalnych poszczególnych fabryk: tłumaczy się też wyszkoleniem z jednej strony wybitnych techników i chemików, z drugiej kadr wyborowych robotników fachowych. We wszystkich 4.900 fabrykach niemieckich nie tylko produkuje się maszyny standardowe, wypróbowane całymi latami, stale udoskonalane i utrzymane na wysokości technicznego postępu, ale także poświęca się jak największą uwagę rozwojowi maszyn specjalnych i precyzyjnych. Słusznie się twierdzi, że jeśli zachodzi potrzeba zastosowania jakiejś maszyny do specjalnego celu, której przemysł maszynowy żadnego kraju nie

podejmuje się dostarczyć, należy zwrócić się do niemieckich producentów maszyn specjalnych, a z pewnością zwrócenie się to nie będzie daremne.

Rozwój budowy maszyn specjalnych oraz maszyn, przystosowanych do nowych działów produkcji — jak na przykład do obróbki sztucznego jedwabiu, do prasowania bakelitu albo skrapiania termoplastycznej żywicy — stanowi pomiędzy innymi istotę przewagi niemieckiego przemysłu maszynowego, także np. nad przemysłem maszynowym północno-amerykańskim, który, jak wiadomo, ogranicza się do produkcji maszyn standardowych.

W roku 1937-ym Niemcy wyeksportowały maszyny do 120 różnych krajów. Tego rodzaju ekspansja dowodzi ogromnej elastyczności przemysłu niemieckiego, który umie się dostosować do warunków wytwórczych innych krajów oraz nastawić się na zaspokojenie specjalnych życzeń przedsiębiorstw zagranicznych. Niemiecki przemysł maszynowy korzysta przytem stale z niemieckich badań techniczno naukowych, tak np. — aby przytoczyć jeden z najbardziej godnych uwagi przypadków — stosuje ostatnie wyniki badań w zakresie wytrzymałości materiałów i ich odporności korozyjnej. Uwzględnia się również wyniki badań w dziedzinie nowych materiałów, które by można zastosować przy wyrobieniu narzędzi, o ile by to mogło wpłynąć na polepszenie jakości maszyn. W bardzo wielu wypadkach poszukiwania nowych materiałów dla narzędzi — stosowane zresztą w rozwoju technicznym i uprawiane we wszystkich krajach — doprowadziło do bardzo poważnych wyników także w dziedzinie budowy maszyn; udało się między innymi za pomocą nowo wynalezionych twardszych gatunków stali oraz nowych powiązań metali lekkich zmniejszyć ciężar maszyn. wskutek czego wzrosła wydajność maszyn, względnie można było zmniejszyć potrzebną siłę napędu. Odpowiednio do dobrego zdawna imienia niemieckiego przemysłu maszynowego, stosuje się oczywiście tylko takie nowe materiały, co do których przydatności po gruntownych badaniach i próbach nie istnieje już żadna wątpliwość.

Nikt jednak z zagranicznych nabywców nie jest zobowiązany do kupna — wbrew swoim chęciom maszyny niemieckiej, przy której wyrobieniu zastosowano nowy materiał. Kupiec zagraniczny sam decyduje o materiale, który uważa za dobry. Wtedy wyrabia się maszynę stosownie do jego życzenia.

Wywóz niemieckich maszyn do Polski z Niemiec obejmuje zarówno maszyny standardowe, jak też maszyny specjalne. Według wykazu zleceń z roku 1937-go dostarczono do Polski następujące rodzaje maszyn do obróbki narzędzi: szlifierki (między nimi kilka najnowszego systemu), prasy, np. dla obróbki blachy, frezarki i piły do metali a także do cięcia żywicy syntetycznej, drzewa szczególnie twardego itd., dalej z pośród maszyn budowlanych i pomocniczych przede wszystkich suszarnie wszelkiego rodzaju, następnie bagry najnowszej konstrukcji i pogłębiacze o różnorodnym napędzie, pośród maszyn włókienniczych na pierwszym miejscu wrzeciona i różne maszyny, służące do uszlachetniania materiału, z pośród aparatów różne laboratoryjne i służące do najróżniejszych celów przemysłu chemicznego, z pośród motorów spalinowych przede wszystkim Duple okrętowe, z pośród aparatów do zgęszczania powietrza urządzenia do skrapiania powietrza, z pośród maszyn rolniczych w szerokim zakresie maszyny mleczarskie, ponadto maszyn żniwne i siewne.

Specjalnie w latach ostatnich zaznacza się w Niemczech ogromny rozwój w dziedzinie budowy maszyn. Wystarczy tu wspomnieć o produkcji ciągnika dla drobnych gospodarstw rolnych, pędzonego motorem Diesla o wydajności 8 — 20 PS, rozpowszechnionego już w Niemczech w dziesiątkach tysięcy egzemplarzy na małych i średnich zagrodach chłopskich i pracującego owocnie zarówno na roli, jak na drodze i w podwórzu. Taki ciągnik zapewnia gospodarstwu chłopskiemu tanie siły pociągowe, jakich mu dotychczas brakowało. Z ciągników tych dla drobnych gospodarstw rozwinęły się narzędzia uniwersalne, których, zapomocą nieznacznych i łatwych przesunięć, używać można jako pługa, jako znacznika, jako brony, jako radła, jako kopaczki etc. Jedną jedyną maszyną w postaci takiego uniwersalnego narzędzia stawia rolnikowi cały szereg narzędzi do dyspozycji.

Niemiecki przemysł maszynowy stworzył sobie w wielkich Technicznych i Budowlanych Targach w Lipsku nie tylko największy rynek maszynowy w świecie, ale także wystawę reprezentacyjną, na której niemiecki przemysł maszynowy corocznie na wiosnę poddać pod krytykę to wszystko, co wyprodukował w zakresie nowych konstrukcji oraz w dziedzinie ulepszeń na zasadzie doświadczenia.

DLA JADĄCYCH DO STOLICY!

Ogłoszenie to należy wyciąć i zabrać ze sobą do Warszawy.

MEBLE

należy kupować solidnie! Niebawem wprost wybór bajecznie pięknych fasonów. — Ceny za gotówkę mimo solidnego wykonania wyjątkowo niskie, warunki dogodne, adw. za 100 — zł. miesięcznie można mieć luksusową sypialnię, gabinet, lub jadalnię, skromniejszą za 50. — zł.

**SALON WYTWORNYCH MEBLI
ST. RADELICKI, Warszawa, N. Świat 3D (róg Pierackiego)**

Powołującym się na to ogłoszenie udzielamy 5 proc. rabatu.

Domy eksportowe jako środek zwiększenia wywozu włókienniczego

Export Houses and the Growth of Textile Exports.

There has been a marked decline in the export of textiles from Łódź during the current year, as witness the following figures. The data for the first eight months of 1938 were 16,170 thous. zlotys as against 24,414 thous. zlotys during the corresponding period of last year. The decrease was therefore one of 34 per cent. The author comes to the conclusion that the export houses could ameliorate this state of affairs. Houses experienced and specializing in this field of export could secure better results in working up the various markets than the manufacturers themselves — the latter not being adequately prepared and trained in this respect. In order to aid the development of export houses, the author calls for the application of special fiscal policies with regard to them. Finally, he points to the possibility of partially supplanting the products of the former Czechoslovakian textile industries on the various sales markets: the goods in question are now classed as German products and the present situation is such that Polish-made textiles will meet with an enhanced demand.

Exporthäuser — ein Mittel zur Vergrößerung der Textilausfuhr.

Wie die nachfolgenden Zahlen zeigen, weist das Jahr 1938 einen ganz bedeutenden Rückgang der Lodzner Textilausfuhr auf: Diese Ausfuhr betrug in den ersten 8 Monaten d. Js. 16,170.000 Zl. gegenüber 24,412.000 Zl. in der gleichen Zeit des Vorjahres, d. i. ein Rückgang um 34%. Der Vervasser kommt zu dem Schluss, dass dieser Zustand am besten durch Exporthäuser behoben werden könnte, die für den Aussenhandel spezialisiert wären und mit weit besserem Erfolg die Auslandsmärkte bearbeiten könnten, als dies bisher bei den Industriefirmen der Fall ist, die auf diesem Gebiet nicht entsprechend vorbereitet sind. Um den Exporthäusern Existenz und Entwicklung zu ermöglichen, muss nach Ansicht des Verfassers ihnen gegenüber eine besondere Steuerpolitik angewandt werden. Schliesslich weist der Verfasser darauf hin, dass zum Teil die von der tschechoslowakischen Textilindustrie bedient wurden, welche nunmehr infolge der Aenderung der tschechoslowakischen Grenzen an Deutschland übergegangen ist, polnische Textilerzeugnisse abzusetzen.

Łódź, w październiku

Naprężona od szeregu miesięcy sytuacja polityczna w Europie, która tak ujemnie odbiła się na handlu międzynarodowym, konsekwencjami swymi sięgnęła również w dziedzinę polskiego eksportu włókienniczego, wykazującego w wyniku niepewnej konstelacji politycznej znaczny spadek. Redukcja tego wywozu jest tym bardziej niepokojąca, iż postępuje niemal nieprzerwanie od początku roku, dając w porównaniu z rokiem 1937 bardzo poważne cofnięcie się prawie wszystkich pozycji eksportu włókienniczego.

W ciągu pierwszych 8 miesięcy rb. wywóz wyrobów włókienniczych z okręgu łódzkiego wyniósł łącznie 16.170 tys. zł., gdy w r. ub. wyrażał się w tym samym okresie sumą 24.414 tys. zł. Rok bieżący przyniósł zatem skrócenie się eksportu o 8.241 tys. zł., tj. o 34 proc. Tak wydatna redukcja ekspansji eksportowej włókiennictwa, przy uwzględnieniu stałego postępu tego spadku, może budzić poważne obawy co do dalszych losów wywozu łódzkiego. Pewnym optymizmem napawa jedynie wzgląd, iż trudności obecne były spowodowane czynnikami zewnętrznymi, z ustąpieniem których winna również ulec poprawie sytuacja eksportowa.

Istotnie też obecnie można już zauważyć lekkie odprężenie w tej dziedzinie, które choć nie przesądza jeszcze możliwości i rozmiarów ewentualnej po-

prawy, pozwala już o niej mówić i tym intensywniej szukać środków zmiany na lepsze.

Przekształcenia, jakie w wyniku ostatnich wydarzeń zaszły w układzie stosunków politycznych i gospodarczych, otworzyły przed Polską nowe możliwości wywozowe przede wszystkim wskutek zejścia z pola tak groźnego konkurenta, jakim w dziedzinie włókienniczej była dotychczas Czechosłowacja. Sprawa szybkiego i pełnego wykorzystania tych możliwości stała się jednym z najpilniejszych problemów włókiennictwa łódzkiego, aktualizując i wiążąc we wspólną całość kwestię środków, jakie należałoby zastosować dla rozszerzenia i zaktywizowania eksportu włókienniczego. Odkładając do innej sposobności omówienie przygotowań, podjętych celem zastąpienia w tej dziedzinie Czechosłowacji, przygotowań, znajdujących się jeszcze w zbyt płynnym stanie, by można je było konkretyzować, warto zaznaczyć się z innymi środkami naprawy sytuacji eksportowej. Nie wypłynęły one dopiero w chwili obecnej. Na terenie łódzkiego samorządu gospodarczego oraz zrzeszeń branżowych sprawa sposobu przeciwdziałania postępującemu spadkowi wywozu w zasadzie nie przestała być nigdy aktualna, stając się promotorem szeregu koncepcyj i projektów. Niektóre z nich nie znajdowały się w bezpośrednim związku z obecną sytuacją, stawiając jednak sprawę na szerszej, niezależnej od nowopowstałej koniunktury płaszczyźnie, zmierzają do stworzenia nowych form organizacji

wywozu włókienniczego, mogących skutecznie przeciwdziałać występującemu osłabieniu wysiłku eksportowego.

Jeden z takich projektów, opracowany przez Izbę Przemysłowo - Handlową w Łodzi jeszcze w roku ub., a w wyniku obecnych wydarzeń specjalnie zaktualizowany, dotyczył organizacji domów eksportowych, instytucji u nas jeszcze mało znanej, a zagranicą stanowiącej podwalinę każdej gałęzi eksportu, a zwłaszcza włókienniczego.

W Polsce handlem eksportowym trudni się przeważnie, a jeśli chodzi o włókiennictwo, niemal wyłącznie — producent. Z konieczności bierze on na siebie podwójną rolę organizatora wytwórczości oraz organizatora eksportu, na czym traci zazwyczaj i jedna i druga strona jego działalności. Projekt Izby Łódzkiej, przyjęty następnie przez Związek Izby P. II., zmierzał do rozdzielenia tych dwóch funkcji przez stworzenie warunków, umożliwiających powstawanie domów eksportowych, które wzorem zagranicy — odciążąłyby producenta, przejmując na siebie działalność na odcinku handlu zagranicznego.

Przyniosłoby to tak wielorakie korzyści, iż warto byłoby pokusić się o usunięcie trudności, hamujących powstawanie tego rodzaju placówek.

Przed wszystkim powstanie nowej, wyżej kwalifikowanej gałęzi handlu zagranicznego wpłynęłoby dodatnio na rozwój handlu krajowego oraz w przyszłości zastąpić mogłoby w eksporcie pośrednictwo firm zagranicznych. Pod względem dewizowym stopniowe i nawet częściowe tylko wyeliminowanie przez domy eksportowe pośrednictwa obcych firm agenturowych i komisowych byłoby równoznaczne z częściowym zaoszczędzeniem odpływu kwot, przeznaczonych na pokrycie kosztów prowizji i t. p. usług, których wysokość przy sprzedaży wyrobów przemysłowych, a zwłaszcza włókienniczych, jest niejednokrotnie wyższa w porównaniu z innymi artykułami polskiego eksportu.

Ponadto ze względu na wysoką skalę produkcji eksport włókienniczy wymaga znacznie rozleglejszej i gruntowniejszej znajomości fachowej, w porównaniu z eksportem artykułów masowych, giędlowych wzgl. standartowych. Z tych względów odpowiednie wyniki w eksporcie dać może działalność tylko wyspecjalizowanych w pewnych dziedzinach domów eksportowych. Stworzenie wyspecjalizowanego instrumentu handlu eksportowego miałoby na celu uzupełnienie wzgl. stopniowe zastąpienie istniejącego eksportu przemysłowego, t. j. prowadzonego bezpośrednio przez producenta. Przeprowadzenie podziału pracy produkcyjnej i handlowej w zakresie eksportu byłoby równoznaczne z odciążeniem zakładów wytwórczych od coraz trudniejszej pracy badawczej, pionierskiej i akwizycyjnej, umożliwiając im tym samym poświęcenie się wyłącznie zagadnieniom fabrykacyjnym i dostosowaniu produkcji eksportowej do zamówień domów eksportowych, reagujących lepiej na wymagania rynków odbiorczych. Odpowiednio zorganizowana praca i elastyczniejsza działalność handlowa domów eksportowych, dając szersze pola do rozwinięcia prywatnej inicjatywy kupieckiej, byłaby w możności planową polityką eksportową zastąpić niejednokrotnie dorywcze tylko transakcje wywozowe i tym samym zwiększyć zasięg

eksportu, zwłaszcza na rynkach pozaeuropejskich, ponadto wzmóc eksport wyrobów przemysłowych pod względem ilościowym przy równoczesnym jego rozszerzeniu w zakresie rodzaju i gatunku poszczególnych artykułów.

Tego rodzaju odciążenie zakładów wytwórczych w zakresie eksportu odbiłoby się niewątpliwie korzystnie na działalności produkcyjnej firm, a tym samym pośrednio na wynikach eksportu wyrobów przemysłowych w ogólności. Odpowiednio prowadzona przez domy eksportowe polityka zakupów i sprzedaży umożliwiłaby kontynuowanie produkcji dla celów eksportowych w martwych okresach międzysezonowych, powodując potaniecie kosztów ogólnych przez odpowiednie i planowe rozłożenie procesu wytwórczego. Dostatecznie pod względem kapitałowym wyposażone domy eksportowe mogłyby podjąć się finansowania produkcji eksportowej oraz nastawienia poszczególnych firm przemysłowych na produkcję eksportową. Nadto przedsiębiorstwa te przyczyniałyby się do dalszego ugruntowania dodatniej opinii o polskim eksporcie w zakresie terminowego, ścisłego i dokładnego wykonywania zamówień. Z drugiej strony możność szybkiego otrzymania przez producenta należności za towar, sprzedany krajowym domom eksportowym, rozporządzającym odpowiednim kapitałem, zwiększyłaby konkurencyjność polskiego towaru pod względem ceny i stanowiłaby znaczne ułatwienie działalności produkcyjnej pod względem finansowym.

Najistotniejsze trudności, hamujące a nawet uniemożliwiające w chwili obecnej powstawanie domów eksportowych, wynikają w pierwszym rzędzie z wadliwej struktury podatkowej, zwłaszcza w zakresie podatku obrotowego, to też omawiany projekt przewidywał przede wszystkim usunięcie trudności tej właśnie natury.

Przy obecnej konstrukcji przepisów ustawy o podatku obrotowym — obroty eksportowe nie są obciążone podatkiem tylko w tym wypadku, jeśli eksporterem jest sam producent. Natomiast w razie gdy w grę wchodzi pośrednictwo firmy handlowej, obrót, dokonany między nią i zakładem przemysłowym, zostaje normalnie opodatkowany z zastosowaniem stawki 1,9% względnie 1,5%, co, oczywiście, w tym samym stosunku podnosi koszty eksportu, czyniąc go na rynkach zagranicznych już całkowicie niekonkurencyjnym.

Omawiany projekt zmierzał do zwolnienia z podatku obrotowego wywozu handlowego, t. j. dokonanego przez firmy handlowe — na równi z wywozem przemysłowym, stawiając tę kwestię jako kapitalny warunek, umożliwiający powstawanie domów eksportowych. Zaznaczyć przytem należy, iż jest to warunek, nie powodujący uszczuplenia wpływów skarbowych, bowiem obroty eksportowe w obecnej swej formie nie są obciążone podatkiem przemysłowym, a więc również nie stanowią bezpośredniego źródła dochodów skarbu Państwa.

Sprawa powyższa jednak nie wyczerpuje jeszcze problemu ułatwień, jakie przyznaćby należało domom eksportowym, zwłaszcza w pierwszym okresie ich istnienia. Mała i, niestety, stale malejąca rentowność wywozu nakazywałaby stworzenie warunków, zachęcających do powstawania domów eksportowych,

przede wszystkim przez usunięcie obciążeń, które zmniejszają dochodowość tych placówek handlowych. W uwzględnieniu tego momentu projekt samorządu gospodarczego przewidywał całkowite lub przynajmniej 50-procentowe zwolnienie domów eksportowych z podatku dochodowego w okresie pierwszych 5 lat istnienia firmy.

Te dwie kategorie ulg — w zakresie podatku przemysłowego i dochodowego — stanowiłyby fundament, na którym tak pożyteczna a tak mało znana u nas forma działalności gospodarczej, jaką jest eksport handlowy, mogłaby się oprzeć i rozwinąć. Przy ich zastosowaniu inne zagadnienia, jakie następują się w związku ze sprawą domów eksportowych, a więc przede wszystkim zagadnienia kredytowe — znalazłyby niewątpliwie stosunkowo szybkie i łatwe rozwiązanie.

W dzisiejszych warunkach, gdy przemysł, spotykając na rynkach zagranicznych coraz większe przeszkody, odwraca się od działalności eksportowej, na względnie łatwiejszym rynku wewnętrznym szukając pola dla swej ekspansji gospodarczej, utrzymać i zwiększyć wywóz włókienniczy może przede wszystkim stworzenie placówek, które byt swój będą opierały wyłącznie na handlu zagranicznym. Z tych względów sprawa domów eksportowych jest w chwili obecnej bodaj bardziej jeszcze aktualna, niż w okresie opracowywania omówionego projektu.

M.

POPRAWA SYTUACJI W KRAJACH POŁUDNIOWEJ AMERYKI.

(M) W kołach włókiennictwa polskiego z dużą uwagą obserwuje się zmiany, zachodzące w sytuacji gospodarczej krajów południowo-amerykańskich, warunkujące powstanie nowych możliwości dla wywozu polskich artykułów włókienniczych. Donosiliśmy już, iż wyraźne objawy poprawy koniunkturalnej w Argentynie znacznie zwiększyły popyt tamtejszego rynku na towary importowane, m. in. na towary włókiennicze. W parze z polepszeniem sytuacji gospodarczej poszło złagodzenie przepisów dewizowych, co również wpłynęło na powiększenie chłonności rynku argentyńskiego i ułatwiło przywóz wyrobów zagranicznych.

Podobny stan rzeczy panuje nie tylko w Argentynie, lecz w większości republik południowo-amerykańskich, wykazujących wyraźną poprawę swego stanu gospodarczego.

Widzimy to przede wszystkim w Kolumbii, gdzie deficytowy przez szereg lat budżet po raz pierwszy w r. ub. został zrównoważony, a w r. bież. dał nadwyżkę wpływów nad wydatkami. Wpłynęło to na zwiększenie zbytu na tamtejszym rynku artykułów przemysłowych oraz spowodowało znaczne rozluźnienie przez Komisję Kontroli Państwa — przepisów dewizowych.

Znaczną poprawę sytuacji gospodarczej widać również w Boliwii, gdzie zmiana ta wyraziła się przede wszystkim w częściowej likwidacji ograniczeń importowych.

To samo powiedzieć można o Venezueli, gdzie daje się zauważyć duży ruch inwestycyjny i znaczne zwiększenie konsumpcji artykułów przemysłowych, w poważnej mierze importowanych.

Przytoczone wyżej objawy polepszenia sytuacji ekonomicznej w Ameryce Południowej — jak wspomnieliśmy — są przedmiotem żywej obserwacji ze strony łódzkiej firm eksporterskich, z których wiele poczyniło już posunięcia, zmierzające do zacieśnienia stosunków handlowych z tymi krajami.

EKSPORT WŁÓKIENNICZY DO STANÓW ZJEDNOCZONYCH.

(M) Łódzki przemysł włókienniczy oddawna czynił wysiłki w kierunku pozyskania Stanów Zjednoczonych, jako odbiorcę wyrobów polskich, nie na wszystkich jednak odcinkach wysiłki te dały pożądane rezultaty.

Nie udało się więc wprowadzić na rynek amerykański konfekcji polskiej, zwłaszcza odzieży, również próby eksportu tkanin niemal zupełnie zawiodły. Natomiast artykuły z działu galanterii włókienniczej, jak szale i rękawiczki dziane znalazły na tamtejszym rynku wcale dobry zbył i obecnie wyroby te stanowią już przedmiot stałego eksportu do Stanów Zjednoczonych. Pomimo jednak, iż wymienione artykuły odpowiadały potrzebom i gustom publiczności amerykańskiej, wywóz ich nie jest dotychczas wielki i waha się w granicach kilkuset tysięcy do miliona zł. rocznie. Ograniczone rozmiary tego eksportu przypisać należy przede wszystkim ostrej konkurencji, głównie

Czytajcie poważne czasopismo gospodarczo-morskie:

Biuletyn Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni
„HANDEL I TRANSPORT MORSKI”

Redakcja i Administracja: Gdynia, ul. 10 Lutego 24, Telefon 39-31
przynosi stale:

wiadomości z Gdyni, wiadomości morskie, z krajów bałtycko-skandynawskich, z okręgu Izby, wiadomości celne, importowe i eksportowe, możliwości eksportowe, sprawy podatkowe, socjalne, komunikacyjne, wystawy i targi, wydawnictwa fachowe, przemysł i handel rybny na wybrzeżu, gdyński rynek owocowo-kolonialny.

Prenumerata kwartalnie: w kraju 4,50 zł., zagranicą 7,50 zł.

ze strony japońskiej i czechosłowackiej. W ostatnim okresie sytuacja uległa jednak pod tym względem pewnej zmianie na korzyść Polski. Ostatnie bowiem wypadki polityczne utrudniły działalność gospodarczą naszych konkurentów, zarówno Czechosłowacji, której przemysł włókienniczy w pewnej części znalazł się w granicach państwa niemieckiego, jak i Japonii, w stosunku do której niechęć znajduje na gruncie amerykańskim coraz silniejszy wyraz, objawiający się głównie w bojkocie towarów japońskich.

Wszystkie te momenty zwiększają znacznie możliwości wywozu artykułów polskich do Stanów Zjednoczonych, zwłaszcza tych, które — jak szale i rękawiczki — są już tam znane i przez niektórych importerów nawet poszukiwane. Należy oczekiwać, iż eksporterzy polscy nie przeoczą tych możliwości, zwłaszcza, iż utworzona w r. bież. delegatura Związku Izby Przemysłowo-Handlowych w Nowym Jorku niewątpliwie ułatwi ich wykorzystanie.

DZIAŁALNOŚĆ EKSPORTOWYCH FIRM LNIARSKICH NA TERENIE PÓŁNOCNO-WSCHODNICH ZIEM POLSKI.

Eksport polskiego włókna lnianego stanowi poważną pozycję w bilansie handlowym Polski. Od roku 1932 eksport polskiego lnu wykazywał stały wzrost i obejmował swoim zasięgiem coraz szerszy wachlarz odbiorców.

Zawdzięczając wysiłkom firm eksportowych, mimo poważnej konkurencji na rynkach światowych ze strony lnow rosyjskich i bałtyckich — polskie włókno lniane potrafiło utrzymać się na pozyskanych rynkach zbytu a nawet zdobyć nowe tereny ekspansji.

Ziemie północno-wschodnie Polski, dysponują, obok lnow średnich i niskich gatunków, lnem wysokogatunkowym, jak np. len horodziejski trzepany, len wołozński trzepany, kądziel horodziejska, wyższe gatunki targańca i t. p., które to rodzaje lnu są eksportowane przeważnie na rynek francusko-belgijski i angielski oraz w pewnej mierze na rynek amerykański. Należy zaznaczyć, że wymienionymi wyżej gatunkami wysokowartościowego lnu dysponują wyłącznie

województwa północno-wschodnie, natomiast rejony lniarskie centralny oraz południowo-wschodni mają stosunkowo niższe gatunki.

Okolo 50 proc. całego eksportu Polski wynosił obrót z Czechosłowacją, przy czym jest rzeczą charakterystyczną, że przedsiębiorstwa tego okręgu konsumują przeważnie len niższych gatunków. Przedsiębiorstwom CSR. dostarczają polskie włókno lniane zarówno eksporterzy północno-wschodnich ziem polskich, jako też firmy eksportowe rejonów centralnego oraz południowo-wschodniego. Obecnie po przyłączeniu Sudetów do Niemiec jednym z najważniejszych rynków odbiorczych staną się niewątpliwie Niemcy, a to ze względu na to, że ca 70% przemysłu lniarskiego CSR. znajdowało się w Sudetach.

Od szeregu lat wszystkie poważne firmy lniarskie województw północno-wschodnich są zrzeszone w organizacji branżowej: Związku dla handlu i eksportu lniarskiego w Wilnie. Związek ten prowadzi akcję standaryzacyjną i sortowanie włókna dla swoich członków, propagandową (brał udział w szeregu wystaw krajowych i zagranicznych), dba o należyty rozwój eksportu, działa w kierunku podniesienia sortowania i obróbki i t. p. Dzięki sprężystej organizacji, Związek zdołał rozwinąć szeroką działalność i uzyskać w pracy nad podniesieniem eksportu polskiego włókna lnianego bardzo korzystne wyniki.

TOWARZYSTWO METALURGICZNE

S-ka z ogr. odp.

Kraków, ul. Lubież 3-a. Skrz. pocztowa 182.

Adres telegraficzny: Montana

Telefony: 106-28, 133-97, 159-00

METALE: Cyna, aluminium, nikiel, ołów, kompozycje łożyskowe, miedź, cyna do lutowania, mosiądz.

PÓŁFABRYKATY: Blachy, pręty, rury taśmy, krążki, profile i t. d. z miedzi, mosiądzu, aluminium, nowego srebra.

ANTI KORODAL

ŁOM METALOWY

Sprzedaż komisowa blachy cynkowej
WALCOWNI METALI S. A. Dziedzice.

POLSKIE FABRYKI — EKSPORTERZY — IMPORTERZY

pragnący nawiązać stosunki handlowe z kanadyjskimi importerami, hurtowniami lub komisowymi agentami, lub też poczynić zakupy na tym rynku kanadyjskich artykułów, surowców, czy półsurowców, proszeni są o skomunikowanie się w tej sprawie po szczegóły i informacje do kanadyjskiego przedstawiciela „POLSKIEGO EKSPORTU-IMPORTU“, p. Alfreda Kowalskiego, pod adresem 404 Dufferin Avenue, Winnipeg, Canada, który wywiąże się ze zlecenia, ku całkowitemu zadowoleniu zainteresowanych. Na odpowiedź należy dołączyć t. zw. międzynarodowe kupony pocztowe.

„Polski Eksport-Import“
Nowy-Świat 24
Warszawa — Polska.

Alfred Kowalski.

CANADIAN MANUFACTURERS — EXPORTERS — IMPORTERS

desirous of contacting reliable distributors, importers or commission agents in Poland, of making purchases in that country of some special articles, novelties or other materials known to be plentiful in Poland, are invited to write for particulars to the Canadian Representative of „POLISH EXPORT - IMPORT“, Mr. Alfred Kowalski, 404 Dufferin Ave., Winnipeg, who will through our office make arrangements in Poland that will give you complete satisfaction. Enclose stamps or international coupon with your enquiries For advertising rates in „POLISH EXPORT-IMPORT“ (Poland's Only Monthly, Monthly Export & Import Journal) apply to our Mr. Kowalski.

„Polish Export-Import“
Nowy-Świat 24
Warsaw, Poland.

Mgr. Kazimierz Żakowski

Eksport jęczmienia browarnego

Export of Brewery Barley

Poland is one of the most important exporters of barley, and of recent years has even strengthened her position in this respect: evidence of this is furnished by the annual Poznań Barley Fair and by the considerable advances made in improving the grain. Thus, twenty-two varieties of barley were exhibited at the fair in 1931 as against only seven last year, a factor of prime significance for proper standardization and export. It is also noteworthy that whilst barley was chiefly grown in the western provinces of the country, it has now also been introduced in south-eastern and eastern Poland. The barley most in demand by foreign buyers, however, still continues that produced in Poznań (Cujavian and Poznański species). The tables given in the body of the article afford data on the export of barley from Poland and its participation in the world trade in this cereal.

Die polnische Braugerste-Ausfuhr.

Polen gehört zu den bedeutendsten Braugerste-Exporteuren. Diese Stellung hat es in den letzten Jahren noch festigen können, wie dies deutlich die alljährlich in Posen stattfindende Gerste-Ausstellung zeigt, die einen grossen Fortschritt in der Produktion erkennen lässt. So wurden z. B. im Jahre 1931 22 Gerstearten ausgestellt, während es 1937 nur noch 7 waren, was sowohl für die Ausfuhr von aussergewöhnlicher Bedeutung ist. Bemerkenswert ist die Tatsache, dass der Gersteanbau, der noch bis vor kurzem hauptsächlich in den westpolnischen Gebieten (Posen) betrieben wurde, sich in den letzten Jahren auch auf das östliche Kleinpolen und Wollhynien ausgedehnt hat. Im Auslande sind jedoch weiterhin die Gerstearten aus den westlichen Gebieten, und zwar „Cujavien“ und „Poznański“ am meisten gesucht. Aus den in den Text des Artikels eingefügten Tabellen kann man sich leicht ein Bild über den Umfang des polnischen Gerste-exports und seine Rolle unter den Exporteuren dieser Getreideart auf der ganzen Welt machen.

Pod wpływem silnej konkurencji na rynkach zagranicznych poczęto w Polsce zwracać coraz baczniejszą uwagę na uszlachetnienie produkcji jęczmienia browarnego. Jęczmień mimo ogólnych, znanych trudności, występujących przy lokowaniu wszelkiego rodzaju zbóż na światowych rynkach odbiorczych, posiada na nich jeszcze największe możliwości zbytu. To też rolnictwo polskie, posiadając wszelkie obiektywne warunki dla rozwoju i podniesienia hodowli jęczmienia browarnego, przystąpiło przed kilku laty do racjonalnego uszlachetniania produkcji.

Powołany do życia Zw. Wytwórców Jęczmienia Browarnego spowodował w ciągu kilku lat zmniejszenie ilości uprawianych w Polsce odmian jęczmienia. Znalazło tu swój wyraz na corocznie odbywających się w Poznaniu Targach na Jęczmień Browarny, organizowanych przez wspomniany Związek. Na pierwszych Targach w r. 1931 wystawiono 22 odmiany, natomiast w roku 1937 już tylko 7 odmian jęczmienia. Objaw ten posiada doniosłe znaczenie zarówno dla rejonizacji produkcji, jak i dla eksportu jęczmienia.

W ostatniej dekadzie września rb. odbyły się w Poznaniu VII Ogólnopolskie Targi na Jęczmień Browarny. Podobnie, jak w latach poprzednich, tak i w roku bieżącym były sprawdzianem postępu produkcji jęczmienia browarnego. Targi wykazały, iż producenci jęczmienia, zmniejszając ilość uprawianych odmian, przechodzą coraz więcej na odmianę „Isaria“, odchodzą natomiast od „Hanny“, „Złotego“, i „Hado“. Poza tym dały możność stwierdzenia dalszej poprawy pod względem doczyszczania i ogólnego poziomu przygotowania, ziarna na sprzedaż. Nadmienić przy

tym należy, iż za nadesłanymi na Targi próbami stały wyższe partie przygotowanego do sprzedaży jęczmienia, aniżeli w latach ubiegłych.

Ponieważ produkcja jęczmienia browarnego w Polsce jest znacznie wyższa, aniżeli zapotrzebowanie rynku wewnętrznego, przeto nadwyżki produkcyjne muszą znajdować ujście w formie eksportu na rynki zagraniczne. W kilku ostatnich latach jęczmień i żyto wysunęły się na czoło polskiego eksportu. O rozmiarach eksportu jęczmienia i żyta mówią następujące cyfry. Polska eksportowała:

Poland exported the following quantities of rye and barley in the years given:

Polen führte aus:

rok	Cereal	Rye Barley
	Roggen	Gerste
	żyto	jęczmień
1935/36	407,600 ton	370,900 ton
1936/37	341,200 ton	331,800 ton
1937/38	11,800 ton	225,200 ton

Znaczenie eksportu jęczmienia i żyta w produkcji i handlu zbożem w Polsce jeszcze lepiej zobrazuje porównanie wywozu obu zbóż z ogólną ich produkcją. Eksport wynosił w stosunku do ogólnych zbiorów:

	żyta	jęczmienia
w roku 1935/36	6,1%	25,2%
w roku 1936/37	5,2%	25%
w roku 1937/38	0,2%	16,5%

Z powyższego wynika, że jęczmień jest artykułem jeszcze więcej nastawionym na eksport, aniżeli żyto.

Nowa placówka eksportowa

Jako rezultat porozumienia poważnych firm przemysłowo-handlowych, posiadających rozległe stoki w handlu zagranicznym, powstała niedawno w Warszawie nowa placówka eksportowa pod nazwą „KOMPANIA EKSPORTOWA” Sp. z o. o. z 1.000.000 złotych kapitału zakładowego.

Nowa firma zamierza zająć się głównie eksportem artykułów rolnych, stodu kujawskiego, artykułów drzewnych, a następnie rozszerzyć stopniowo zasięg swej pracy i na wyroby przemysłu polskiego.

Rezultaty osiągnięte przez Kompanię Eksportową już w pierwszych tygodniach założenia i rozpoczęcia sezonu (po zbiorach) jeszcze w stadium organizacji aparatu handlowego wskazują, że nowa placówka kierowana jest wprawą ręką wybitnych fachowców. Cyfry ponad 10,000 ton, zawartych kontraktów sprzedaży i wyeksportowanych artykułów rolnych do 15.X.1938 r. na sumę złotych ponad dwa miliony — drewna ponad 3.000 m³ wskazują na niecodziennie szybki rozwój transakcji.

Kompania Eksportowa nie ogranicza się do samego skupu w kraju, lecz podejmuje także niezbędną dla celów dobrze postawionego eksportu przeróbkę przemysłową. Stód na eksport produkowany jest obecnie przez Kompanię Eksportową w specjalnie zakontraktowanych stodolnicach w Kutnie i Łowiczu.

Drewno na eksport czerpać zamierza firma także z własnej eksploatacji znaczniejszych terenów leśnych, o których zakup pertraktacje znajdują się już w stadium końcowym.

Kompania Eksportowa ma wszelkie dane ku temu, aby w najbliższym czasie zająć jedno z najważniejszych miejsc wśród eksporterów polskich. Na to pozwolą jej znaczne kapitały, oparcie o najpoważniejsze banki, a szczególnie wybitnie fachowe i doświadczone w handlu zagranicznym kierownictwo, spoczywające w rękach pp. Dyr. Franciszka Modrzewskiego i Dyr. Erhara Sinasohna.

Zresztą wysuwa się on w polskim wywozie zbóż w ogóle na miejsce pierwsze, mimo mniejszych zbiorów, aniżeli w zbożach innych, których zużycie wewnętrzne jest wyższe, niż jęczmienia. Ciekawe nasświetlenie rzucają na to zjawisko cyfry z roku 1936/37 charakteryzujące zbiory, eksport i zużycie wewnętrzne w odniesieniu do poszczególnych zbóż (w tys. q):

	zbiory	eksport	zużycie wewn.
pszenica	21,325	1,537	19,938
żyto	63,640	3,412	60,228
owies	26,401	669	26,732
jęczmień	14,014	3,318	10,696

Podobny stosunek zachodzi również w latach poprzednich. Wynika stąd, że pod względem zbiorów jęczmień znajduje się na miejscu ostatnim, natomiast pod względem eksportu na miejscu drugim w skali bezwzględnej, natomiast w stosunku do zbiorów na miejscu pierwszym.

Jak przedstawia się wywóz jęczmienia polskiego na tle jego eksportu z najważniejszych krajów eksporterskich?

Wywóz jęczmienia browarnego z najważniejszych krajów — producentów.
(w 1000 q)

Braugerste-Ausfuhr aus den wichtigsten Hersteller-Ländern: dz Australien, Chile Tchechoslowakei, Dänemark.

The export of brewery barley from the other chief countries of production (Australia, Chile, Czechoslovakia, Denmark) was: tons.

Rok	Australia	Chile	Czechosłowacja	Dania	Razem	Polska
1931	650	148	565	415	1778	1931/32- 707
1932	663	193	1750	185	2796	1932/33- 814
1933	853	473	758	307	2391	1933/34- 1256
1934	622	978	530	767	2897	1934/35- 1610
1935	630	252	457	572	1921	1935/36- 2542
19 6	457	492	575	673	2197	1936/37- 457

Na rynkach zagranicznych najpoważniejszym konkurentem polskim była jeszcze przed kilku laty Cze-

chosłowacja, która postawiła produkcję jęczmienia na bardzo wysokim poziomie, obecnie jednak, gdy jakość produkcji jęczmienia polskiego znacznie poprawiła się, Polska może już skutecznie konkurować z jęczmieniem czechosłowackim.

Produkcja i handel jęczmieniem uległy w Polsce w latach ostatnich poważnemu rozpowszechnieniu. Gdy jeszcze przed kilku laty eksport jak i zaopatrywanie browarów były prowadzone przede wszystkim przez handel ziem zachodnich, to ostatnio dochodzą do głosu w tym względzie również inne części kraju. Na przykład: jęczmiona pastewne przeciętnej jakości dostarcza już w poważnej ilości Wołyń i Wschodnia Małopolska, gdy jeszcze niedawno monopol na ten typ jęczmienia miała Polska zachodnia. Natomiast w dalszym ciągu zajmują miejsce czołowe ziemie zachodnie w jęczmionach wyborowych znanych daleko na rynkach zagranicznych. Te ostatnie żądają coraz częściej jęczmienia browarnego o nazwie „Cujawien“ i „Poznański“, produkowanego na urodzajnych Kujawach i w Wielkopolsce. Obydwie te marki są wysoko przez zagranicę uznawane, o czym najlepiej świadczy fakt, iż ceny ich odpowiadają znanym ze swej jakości jęczmionom duńskim.

W świetle uwag niniejszych w wyraźnych liniach rysuje się rola jęczmienia w polskim eksporcie zbóż, a na tym tle działalność Zw. Wytwórców Jęczmienia Browarnego i organizowanych przez niego corocznych

MIÓD PSZCZELNY lipcowy deserowo-leczniczy pod gwarancją czysty oferuję po cenie. 5 kg 12 zł. 10 kg. 23 zł. 20 kg. 45 zł. — Cena z opakowaniem i opłatą loco. Cdbiorca za zaliczką. — **Za gotówkę z góry potrącić 5⁰/₁₀ opustu.** — Orzechy włoskie, owoce, grzyby, oraz wszelkiego rodzaju artykuły spożywcze wysyłam **pocztą do 20 kg. — Większa ilość koleją —**

Ceny konkurencyjne

Zadajcie cennik!!!

EKSPORT MIODU I ZIEMIOPŁODÓW

JÓZEF CHRUŚCIEL w ZBARAŻU

Uwaga: Placówka polsko-chrześcijańska.

The LANDAU & WEILE Ltd.

FELT — WORKS Trading Company

Łódź, ul. Inż. Skrzywana No. 5.

Telegram Address: "STANDAU-ŁÓDŹ"

Telephone: 137-32

Factory founded in 1887

Manufacturers for Felts
for Typewriters, Slipper
and Gaiter Felts, Milliners,
Saddlers, Upholsterers and
technical Felts, Hoods for Hats.

A. A. PIASKOWSKI & CO. 62, PIOTRKOWSKA, ŁÓDŹ

Makers and Exporters of
Woollen Travelling Rugs, Scarves,
Mufflers and Shawls

produit et exporte:

plaids de voyage en laine, fichus
et châles en laine

WŁÓKIENNICZY PRZEMYSŁ TEXTILE MILLS

Ch. M. PIK

65, Piotrkowska, ŁÓDŹ

The Łódź Thread - Twisting Mills Ltd.

J. Schächter i S-ka

LWÓW, ul. Zamarstynowska 25

Skup i eksport żołądków cielęcych,
pęcherzy i jelit

Buyers and Exporters of Calf stomachs,
bladders and guts

Związek Eksporterów Jaj woj. Lubelskiego i Wołyńskiego

w LUBLINIE

Szopena Nr. 8 m. 11, tel. Nr. 24-06

Związek jest reprezentacją zawodową 20 firm eksportu-
jących jaja, mających siedzibę w woj. lubelskim i wołyńskim

Targów. Działalność ta przyspiesza postęp w hodowli
jęczmienia w Polsce i przyczynia się do wzmożenia
zbytu tego zboża na rynkach zagranicznych poszuku-
jących jęczmion wysokiej jakości.

×

Podczas ostatnich targów na jęczmień odbyło się
22 września br. Walne Zgromadzenie Związku Wy-
twórców. Po sprawozdaniu zebrani udzielili zarządo-
wi absolutorium. Do nowego zarządu wybrani zostali
pp.: Włodzimierz Watta-Skrzydlewski z Wójcina pre-

zes, Dobrogost Lossow z Grabonoga zast. prez., Tade-
usz hr. Łoś z Wabcza, Adam Janta Polczyński z Wy-
sokiej i Ryszard Bardt z Niemierzewa, członkowie.
Kierownikiem biura, a zarazem członkiem zarządu, zo-
stał w dalszym ciągu dr. Jerzy Dmochowski. Do ko-
misji rewizyjnej weszli pp.: Witold Brzeski z Wódek,
przew., oraz Ludwik Jażdżewski z Objezierza i Ste-
fan Dziembowski z Rakojad, członkowie. Na zakoń-
czenie omówiono zagadnienia, dotyczące zbytu jęcz-
mienia browarnego w bieżącym roku.

FELIKS SZAŃKOWSKI i S-ka & Co

Zboże, nasiona, jęczmień
browarowy, pasze treściwe

Cereals, Seeds, Brewery
Barley, Highly nutritive
Fodder

Eksport-Import

Export and Import

Katowice, Zamkowa 58

58 Zamkowa, Katowice

Tel. 331-0, 340-82

(*Phone) 331-00, 340-82

KONSERWY — PRESERVES

Jerzy Librod

Przemysł konserwowy w Polsce

Do r. 1918 istniały w b. Kongresówce zaledwie dwie fabryki konserw, które produkowały konserwy jarzynowe, owocowe i rybne. Po wojnie wzmożło się gwałtownie zapotrzebowanie na konserwy, toteż bardzo szybko zaczęły powstawać fabryki i fabryczki konserw.

W tym okresie powstaje w Polsce kilka b. poważnych fabryk przy większych majątkach ziemskich w Poznańskim, Lubelskim i w Nowogródzynie, które przetwarzają jarzyny, owoce, grzyby oraz produkują jamy na wzór angielski, wypierając w tym dziale wyroby zagraniczne, soki i marmolady. Poza wyżej wymienionymi konserwami, wytwórnice nasze rozpoczęły przeróbkę pomidorów na miąższ, używany do zup, soków i zapraw. Tego artykułu — dziś codziennej potrzeby, używanego przez szerokie masy ludności nie produkowano w Polsce przed wojną, lecz sprowadzano go z Włoch, Węgier i Rumunii.

Rozpoczęta produkcja konserw, szprotów i kilek, stworzyła artykuł poważnej konsumpcji, dochodzący w r. 1935 do 4-ch milionów zł. Konserwy te produkowano z ryb łowionych na naszym wybrzeżu. Ośrodkiem tego przemysłu jest Gdynia.

Z powodu specjalnie nieprzychylnego nastawienia rządu austriackiego przemysł konserwowy w b. Galicji nie miał należytych warunków rozwoju.

W r. 1874 powstaje we Lwowie pierwsza fabryka konserw, produkująca początkowo konserwy zupowe, wprowadzając stopniowo wszystkie konserwy (z wyjątkiem rybnych), które dziś w handlu spotykamy.

Obecnie, nowe wytwórnice zakładane są przeważnie w ośrodkach produkcji surowców.

Rok 1931/52 dał początek naszej ekspansji eksportowej. Już w 5 lata po tym wywieźliśmy szprotów w puszkach tylko do Stan. Zjedn. A. P. za ca. milion zł. Dziś eksport ten doszedłby prawdopodobnie do

b. poważnej pozycji, gdyby nie raptowne zahamowanie produkcji, spowodowane brakiem surowca krajowego.

Obecnie torujemy sobie drogę za granicę dla innych konserw rybnych, mianowicie z ryb słodkowodnych, lecz niestety wyroby nasze pod względem cen nie potrafią konkurować z podobnymi konserwami wyrabianymi w innych krajach.

Natomiast konserwy ogórkowe zdołały na terenie Stanów Zjednoczonych mocno się zaklimatyzować, tak, że obecnie stały się artykułem masowego eksportu.

Ażeby wzmóc konsumpcję naszych konserw, organizacja branżowa, grupująca w sobie prawie wszystkie wytwórnice konserw organizuje w Warszawie (ul. Chmielna 17) Stałą Wystawę Prób i Wzorów Przemysłu Konserwowego. Wystawa ta zostanie wkrótce otwarta.

“CZAS” TYGODNIK

Najstarsze i najpoczytniejsze polskie pismo tygodniowe w Kanadzie, oficjalny organ Zjednoczenia Zrzeszeń Polskich w Kanadzie — specjalnie interesuje się i omawia na swych łamach sprawy handlowe, oraz przynosi w każdym numerze ciekawe wieści z całej Kanady

CZYTAJCIE i OGŁASZAJCIE SIĘ
W TYGODNIKU „CZAS”

Prenumerata roczna w Kanadzie \$ 2,00
Prenumerata roczna w Europie \$ 3,00

Zamówienia nadsyłać do:

POLISH PRESS LIMITED

848 MAIN STREET — WINNIPEG, CANADA

CENTRALNE BIURO SPRZEDAŻY OPAKOWAŃ BLASZANYCH

„C. B. S.”

SPÓŁKA Z OGR. ODPOW.

Adres telegr.: „Cebes” — Warszawa

Warszawa, ul. Wierzbowa 8

Telef.: 6-04-45, 6-04-46, 6-04-47

Komisowa sprzedaż

wszelkich typów opakowań blaszanych do konserw owocowych, jarzynowych, rybnych, mięsnych, do mleka skondensowanego i innych artykułów spożywczych

PLAKATY LITOGRAFOWANE NA BLASZE
OPAKOWANIA BLASZANE DLA CELÓW EKSPORTOWYCH

Polen und die deutsche Maschine

Die Veröffentlichung dieses Artikels, der die Ausfuhr deutscher Maschinen nach Polen gründlich behandelt und die deutsche Maschinenproduktion scharfsinnig analysiert, seien wir im Augenblick als besonders zweckmassig an.

Wie nämlich bekannt, wurde im Oktober d. Js. zwischen Deutschland und Polen ein Vertrag unterzeichnet, auf Grund dessen Deutschland sich verpflichtet hat, Polen einen Warenkredit in Höhe von 60 Mill. RM. ausschliesslich für die Ausfuhr von Maschinen zu gewähren.

WEITERE STEIGERUNG DES DEUTSCHEN MASCHINENAUSFUHRS NACH POLEN.

In der Ausfuhr deutscher Waren nach Polen stehen Maschinen der verschiedensten Art an erster Stelle. Für den Handelsverkehr zwischen Polen und Deutschland spielen sie eine ausschlaggebende Rolle.

Beide Länder sind wirtschaftlich aufeinander angewiesen. Polen ist Ueberschussland für eine ganze Reihe von Erzeugnissen, die Deutschland ständig, jetzt und für alle Zukunft, in grossem Ausmass einruhren muss. Polen braucht chemische Vorerzeugnisse, z. B. Teerfardstoffe, elektrotechnische Waren, feinmechanische und optische, pharmazeutische Produkte usw., vor allem aber Maschinen, schon, um seinen Export auf dem Weltmarkt wettbewerbsfähig zu halten. Mit dieser wirtschaftlichen Verflechtung und Verbundenheit hängt die Ausgeglichenheit der Handelsbilanzen zwischen beiden Ländern zusammen. Nach der deutschen Statistik stellte sich die deutsche Ausfuhr nach Polen für das Jahr 1936 auf 53 Millionen Mark und für das Jahr 1937 auf 73,2 Millionen RM., die polnische Ausfuhr nach Deutschland für 1936 auf 57,9 und für 1937 auf 67,9 Millionen RM. Die starke Steigerung der Ein- und Ausfuhr ist für den Warenaustausch zwischen den beiden Ländern für die letzten Jahre typisch. Auch für die Zukunft ist eine weitere Steigerung nicht nur erwünscht, sondern auch *durchaus möglich*. Der Bedarf Deutschlands an wichtigen polnischen Erzeugnissen ist praktisch unbegrenzt. Ähnliches gilt für den Maschinenbedarf Polens, was erst seine richtige Bedeutung erhält, wenn man sich vergegenwärtigt, dass Deutschland in den letzten Jahren seine vermehrten Käufe an Rundholz und Schnittholz, an Zink, auch Altmetall und Legierungen, an Teerdestillationserzeugnissen für chemische Zwecke, an Stabeisen und Formeisen und an Eisenbahnoberbaumaterial, dann vor allem an Schweinen, Fleisch und Fleischwaren, an Eiern usw. und an Getreide in Polen praktisch durch gesteigerte Verkäufe an Maschinen in Polen bezahlt hat. Hieraus geht klar hervor, was der Export an deutschen Maschinen nach Polen für die Steigerung des deutsch-polnischen Handels bedeutet.

Deutschland ist für die polnische Wirtschaft von jeher der Hauptlieferant für Maschinen gewesen. Selbstverständlich haben sich die Käufe deutscher Maschinen durch Polen im Verlauf der Weltwirtschaftskrise stark verringert. Es erfolgte aber in den letzten Jahren ein starkes Ansteigen der polnischen Käufe. Im Jahre 1935 kaufte Polen für rd. 8,6 Millionen RM. deutsche Maschinen, im Jahre 1936 waren es für 11,2

Millionen RM. Eine besonders starke Steigerung ist für die letzten beiden Jahre zu verzeichnen. So machen die Käufe an deutschen Maschinen durch Polen — nach der deutschen Exportstatistik — im Jahre 1937 rund 20,1 Millionen RM. aus. Sie stellten sich in der ersten Hälfte des Jahres 1937, tatsächliche Ausfuhr, auf 7,5 Millionen RM., in der ersten Hälfte des Jahres 1938 dagegen auf 17,9 Millionen RM. Die beiden Monate Juli und August 1938 brachten allein eine Ausfuhr an deutschen Maschinen nach Polen in Höhe von 7,5 Millionen RM., also genau so viel wie in den 6 ersten Monaten des Jahres 1937. Man darf auf Grund der bisherigen Ergebnisse annehmen, dass die *Einfuhr deutscher Maschinen nach Polen im ganzen Jahr 1938 ungefähr 30 Millionen RM betragen wird*.

Somit ist Polen einer der wichtigsten Kunden der deutschen Maschinenindustrie. Von der gesamten deutschen Ausfuhr an Maschinen nahm Polen im Jahre 1935=1,7%, im Jahre 1936=1,8% und im Jahre 1937=2,5% auf. Vom Standpunkt der gesamten polnischen Maschineneinfuhr aus gesehen, die 1936 rund 25,4 Millionen RM und 1937 rund 36,8 Millionen RM betrug, war Deutschland im Jahre 1936 mit 10,7 Millionen RM an der gesamten Maschineneinfuhr nach Polen beteiligt, im Jahre 1937 dagegen mit 17,9 Millionen RM. Die Entwicklung besagt, dass die deutsche Maschineneinfuhr nach Polen von 1936 bis 1937 ihren Anteil von 42,1% auf 48,7% zu steigern vermochte.

MASCHINENAUSFUHR NACH POLEN AUS ANDEREN LÄNDERN.

Demgegenüber ist es sehr interessant, die Entwicklung der Maschineneinfuhr durch andere Länder nach Polen einer kurzen Betrachtung zu unterziehen. Entsprechend der allgemeinen Steigerung in der Maschineneinfuhr durch Polen vermochten die Engländer ihre Einfuhr von 4,2 Millionen RM im Jahre 1936 auf 4,6 Millionen RM im Jahre 1937 zu steigern, die Nordamerikaner in derselben Zeit von 2,1 Millionen RM auf 4,5 Millionen RM. Die Entwicklung ist so gegangen, dass sich der Anteil der englischen Maschineneinfuhr nach Polen und der gesamten Maschineneinfuhr nach Polen in der angegebenen Zeit von 16,6% auf 12,5% senkte, der Anteil der Vereinigten Staaten von Nordamerika sich dagegen von 8,4% auf 12,5% erhöhte. Die absolute und prozentuale Steigerung in der nordamerikanischen Maschineneinfuhr nach Polen dürfte unzweifelhaft damit zusammenhängen, dass der bekannte Konjunkturrückschlag in den Vereinigten Staaten von Nordamerika ganz erheblich die nordamerikanische Maschinenindustrie betroffen hat, die sich gegenüber früher zu einer intensiveren Bearbeitung der Auslandsmärkte gezwungen sieht. Einen prozentualen Rückgang weist auch die Maschineneinfuhr Schwedens nach Polen auf, von 8,9% im Jahre 1936 auf 7% im Jahre 1937, wengleich sich auch die Einfuhr schwedischer Maschinen nach Polen in den beiden Jahren von 2,3 auf 2,6 Millionen RM steigern konnte. Auch die Einfuhr schweizerischer Maschinen verringerte sich absolut und prozentual, von 1,4 auf 1,5 Millionen RM bzw. von 5,6% im Anteil auf 5,4%. Dagegen vermochte Frankreich seine Einfuhr an Maschinen nach Polen von 1 Millionen RM im Jahre

1936 auf 1,5 Millionen RM im Jahre 1937 zu steigern. Anteilsmässig ist das eine Erhöhung von 3,7 auf 4%.

WELCHE MASCHINEN KAUFT NUN POLEN IN DEUTSCHLAND?

Wen man sich an dem tatsächlichen Export des Jahres 1937 orientieren, will, dann gehen in erster Linie deutsche Werkzeugmaschinen, 1937 für rund 6,2 Millionen RM nach Polen. In demselben Jahr stellte sich die Ausfuhr an deutschen Textilmaschinen und Maschinen für die Bekleidungsindustrie und die Lederverarbeitung nach Polen auf 3,4 Millionen RM, die deutsche Ausfuhr nach Polen an Papier- und Druckmaschinen auf 1,8 Millionen RM, der Export an Kraftmaschinen und an landwirtschaftlichen Maschinen auf je 1,1 Millionen RM, an Pumpen und Erzeugnissen der Druckluftindustrie auf 1 Million RM, an Maschinen für die Nahrungsmittelindustrie auf 0,7 Millionen RM, an Büromaschinen auf 0,6 Millionen RM und an Fördermitteln auf 0,2 Millionen RM. Dazu kommen Maschinen, die der deutsche Statistiker als „andere Maschinen“ bezeichnet, weitgehend wohl Spezialmaschinen, deren Ausfuhr nach Polen im Jahre 1937 rund 3,8 Millionen RM betragen hat.

Diese Spezialmaschinen gaben der deutschen Maschinenindustrie das besondere Gepräge. Dies ist eine Folge der Entwicklung und des Aufbaues der deutschen Maschinenindustrie. Sie konnte ihre Produktion nach dem Tiefstand in der Weltwirtschaftskrise von 1932 bereits im Jahre 1935 auf 1,5 Milliarden RM steigern, 1934 auf 2,1 Milliarden, 1935 auf 2,9 Milliarden, 1936 auf 3,8 und im Jahre 1937 auf 4,5 Milliarden RM. Von dieser Erzeugung gingen im Jahre 1937 535 Millionen RM in den Export, 1934—490 Millionen RM, 1935—500 Millionen, 1936 rund 660 und 1937 = 800 Millionen RM. Von jeher stand Deutschland als Maschinenexporteur an führender Stelle. Der Aufbau einer leistungsfähigen Maschinenindustrie in Deutschland, die über 4.900 Maschinenfabriken mit über 700.000 Arbeitern verfügt, erklärt sich aus den Fortschritten der Naturwissenschaft in Deutschland sowie aus einer ausgedehnten technisch-wissenschaftlichen Forschung, die ständig an den Technischen Hochschulen und in besonderen Forschungsanstalten und Versuchswerkstätten der einzelnen Fabriken weitergetrieben wird, sie erklärt sich aus der Ausbildung hervorragender Techniker und Chemiker und schliesslich aus der Erziehung eines ausgezeichneten Facharbeiterstammes. In den 4.900 deutschen Maschinenfabriken werden nicht nur die jahrelang erprobten Standardmaschinen gebaut, die selbstverständlich ständig verbessert und auf der Höhe des technischen Fortschrittes gehalten werden, sondern man lässt auch wie in keinem anderen Lande der Entwicklung von Spezial- und Sondermaschinen grösste Sorgfalt angedeihen. Man sagt mit Recht, wenn man eine Maschine für einen ganz besonderen Zweck braucht, die die Maschinenindustrie keines anderen Landes zu liefern vermag, dann geht man zu einer deutschen Spezialmaschinenfabrik, und man wird nicht vergeblich nachfragen.

DIE DEUTSCHEN SPEZIALMASCHINEN.

Die Entwicklung der Spezialmaschine und der Maschine für neue Aufgaben, so z. B. für die Verarbeitung von Zellwolle, für das Verpressen von Bake-

lite und das Verspritzen von thermoplastischen Harzen usw., begründet somit unter anderem die Überlegenheit der deutschen Maschinenindustrie, so z. B. auch gegenüber der nordamerikanischen Maschinenindustrie, die sich bekanntlich auf den Bau von Standardmaschinen beschränkt.

Deutschland hat im Jahre 1937 nach nicht weniger als 120 Ländern mit eigenem Zollgebiet Maschinen exportiert. Diese Leistung setzt eine Elastizität voraus, die sich an die Produktionsverhältnisse anderer Länder anzupassen versteht und sich auf die besonderen Voraussetzungen auch in ausländischen Betrieben einstellen kann. Der deutsche Maschinenbau benutzt dabei ständig die Ergebnisse der deutschen technisch-wissenschaftlichen Forschung, so z. B., um nur einen bemerkenswerten Fall anzuführen, die letzten Ergebnisse der Forschung über die Festigkeit des Materials und seine Korrosionsbeständigkeit. Auch die Ergebnisse der Erforschung neuer Werkstoffe werden ausgewertet, sofern damit die Güteeigenschaften der Maschine verbessert werden können. In recht vielen Fällen hat das Suchen nach neuen Werkstoffen, das ja eine allgemeine Angelegenheit der technischen Entwicklung ist und in allen Ländern betrieben wird, zu recht beachtlichen Erfolgen auch für den Maschinenbau geführt; so ist es gelungen, mit Hilfe neuer und festerer Stähle oder neuer Leichtmetalllegierungen das Maschinengewicht zu verringern, wodurch wiederum die Maschinenleistung gesteigert bzw. die erforderliche Antriebskraft verringert werden konnte. Entsprechend dem alten Ruf der deutschen Maschinenindustrie werden selbst-

VEREINIGTE KALKWERKE "WAPNORUD" A. G.

ZJEDNOCZONE ZAKŁADY WAPIENNE

"WAPNORUD"

w Rudnikach S. A.
Warszawa, Trębacka 15

PRODUZIEREN:

A. Kalk für Bauzwecke

1. Gebrannter Stückkalk von höchster Qualität (ca 97% CaO) sehr fett und ergiebig für bauchemische, landwirtschaftliche und technische Zwecke. Nach festgesetzten Normen des Polnischen Normalisations-Komitees beim Ministerium für Handel und Industrie entspricht dieser Kalk der ersten Kategorie. Die Ergiebigkeit beträgt ca 34 m³ Teig aus 10 Tonnen Stückkalk, Der nach dem Löschen erhaltene Teig ist schneeweiss.
2. Trocken gelöschter Teig ist schneeweiss.

B. Kalk für landwirtschaftliche Zwecke

1. Stückkalk von 94-97% CaO.
2. Gemahlener gebrannter Stückkalk mit garant. 92-93 CaO.
3. Gemahlener roher Kalkstein.
4. Mischungen von gebranntem und rohem Kalk in beliebiger Zusammensetzung.
5. Hoherozentige Kalkasche (bis 90% CaO).

C. Kalkstein

1. Für Hüttenzwecke.
2. Für Zuckerindustrie.
3. Für chemische Zwecke.

Grasse Leistungsfähigkeit! Pünktliche Lieferung! Sarafälligste Bedienung!

verständlich nur solche neuen Werkstoffe verwendet, über deren Tauglichkeit nach gründlichen Untersuchungen und Versuchen es keinen Zweifel mehr gibt. Niemand im Auslande aber muss entgegen seinen Wünschen eine deutsche Maschine kaufen, für die neue Werkstoffe verwendet worden sind. Der Käufer im Ausland kann das Material bestimmen, das er für gut hält. Die Maschine wird dann nach seinen Wünschen ausgeführt. Die in Deutschland eingeführte Bewirtschaftung stellt bekanntlich für Exportzwecke genügendes Material schnell zur Verfügung.

In der Einfuhr deutscher Maschinen nach Polen aus Deutschland sind sowohl Standardmaschinen als auch Spezialmaschinen vertreten. Nach dem Auftragsingang aus dem Jahre 1957 wurden an Werkzeugmaschinen nach Polen geliefert: Schleifmaschinen, darunter solche allerneuester Ausführung, Drehbänke, Pressen, z. B. für die Blechbearbeitung, Fräsmaschinen und Metallsägen, auch für das Sägen von Kunstharzen, Harthölzern usw., an Aufbereitungs- und Baumaschinen vor allen Trocknungsanlagen, dann Bagger neuester Konstruktion und Rammern mit verschiedenem Antrieb, an Textilmaschinen in erster Linie Wirkmaschinen und die verschiedensten Veredelungsmaschinen, an Apparaten solche für das Laboratorium und für die verschiedensten Zwecke der Grosschemie, an Verbrennungsmotoren überwiegend Schiffsdiesel, an Erzeugnissen der Druckluftindustrie Luftverflüssigungsanlagen, an Landmaschi-

nen weitgehend milchwirtschaftliche Maschinen, dann auch Ernte- und Ernteaufbereitungsmaschinen.

Gerade in den letzten Jahren sind in Deutschland viel Weiterentwicklungen auf dem Gebiet des Maschinenbaues zu verzeichnen. Es sei hier nur die Entwicklung des Bauerntreckers erwähnt, eines vom Dieselmotor angetriebenen Schleppers mit einer Leistung von etwa 8 — 20 PS, der in Deutschland schon in zehntausenden von Exemplaren auf kleinen und mittleren Bauernhöfen eingesetzt wird und sowohl auf dem Acker als auch auf der Strasse und dem Hof arbeitet. Ein solcher Trecker führt erst dem Bauernhof die Kräfte zu, die ihm bisher fehlten. Auch hat man im Anschluss an derartige Bauerntrecker Universalgeräte entwickelt, die man, nach einigen leichten Änderungen, zum Pflügen, zum Auswerfen von Pflanzlöchern, zum Zustreichen von Pflanzlöchern, zum Hacken und dergleichen mehr gebraucht. Mit einer Maschine werden dem Bauern in einem solchen Universalgerät mehrere Maschinen zur Verfügung gestellt.

Der deutsche Maschinenbau hat sich in der Grossen Technischen Messe und Baumesse in Leipzig nicht nur den grössten Maschinenmarkt der Welt, sondern auch seine repräsentative Ausstellung geschaffen, auf der die deutsche Maschinenindustrie alljährlich im Frühjahr dem Urteil der ganzen Welt das unterbreitet, was sie an neuen Konstruktionen und Verbesserungen auf bewährter Grundlage geschaffen hat.

J. Terebucha

Die Bialystoker Textilwaren auf den Auslandsmaerkten

Die Erzeugnisse der Bialystoker Textilindustrie waren im Auslande schon viele Jahre vor dem Weltkriege bekannt. Die Blüte der Bialystoker Ausfuhr entfällt jedoch auf die letzten Jahre, in denen mehr als 55% der Bialystoker Textilproduktion im Ausland abgesetzt wurden.

Wichtigster Ausfuhrartikel ist Tuch, das aus Sheddy-Wolle hergestellt wird. Der Anteil der Wollgewebe an der Gesamtausfuhr des Bialystoker Gebiets beträgt fast 70%.

Von den Bialystoker Textilerzeugnissen erfreuen sich auf den ausländischen Märkten der grössten Beliebtheit leichtere Qualitäten, wie „Melton“, „Satin“, „Karo“, „Velour“, „Ulster“. Die Qualität der Ware hängt von den klimatischen Bedingungen des Absatzgebietes ab. Die Bialystoker Industrie hat sich bereits für die Ausfuhr nach fremden Länder spezialisiert und kann sich daher mit Leichtigkeit den Marktbedürfnissen anpassen.

Ausser Geweben werden aus dem Bialystoker Industriegebiet grössere Mengen an Wollkonfektion, wie Mäntel und Herrenanzüge, ausgeführt. Die Bialystoker Konfektion hat bereits auf den Auslandsmärkten den Ruf, dass sie sowohl hinsichtlich der Qualität wie auch des Preises den Anforderungen der Abnehmer am besten entspricht.

Die dritte Gruppe der Bialystoker Ausfuhrpro-

duktion bilden Decken und Plaids. Die Bialystoker Industrie stellt die verschiedensten Arten von Decken her, angefangen von den wundervoll glänzenden Steppdecken aus Mohaire-Wolle bis zu den einfachen Decken aus nochmals verarbeiteter, sog. „Uni“-Wolle. Die ungewöhnliche reiche Auswahl gibt der Bialystoker Industrie die Möglichkeit, jeden ausländischen Kaufmann zufriedenzustellen. Mit der Herstellung von Plaids mit Fransen hat man im Bialystoker Gebiet erst vor kurzem begonnen. Die Ausfuhr dieses Artikels ist infolgedessen im Augenblick noch gering.

Ausser den bereits genannten Erzeugnissen werden aus Bialystok halbseidene Gewebe, Plüsch, wollene Hutstumpen und Barretts ausgeführt.

Die wichtigsten Abnehmer der Bialystoker Produktion sind die Ueberseeländer: Südafrika, Britisch-Indien, China, die Mandschurei. Auf diese Länder entfallen rd. 80% der Bialystoker Ausfuhr. Ausserdem werden Bialystoker Waren auch in den folgenden Ländern abgesetzt: Syrien, dem Irak, Persien, Palästina, Aegypten, Marokko, den Inseln des Malaischen Archipels, den südamerikanischen Märkten u. a. Die Verschiedenartigkeit der Abnehmermärkte ist ein Beweis dafür, dass die Erzeugnisse der Bialystoker Textilindustrie fast überall verwandt werden können.

Die Bevölkerung in den Kolonien kauft mit Vorliebe Bialystoker Waren, da sie sehr billig und infol-

gedessen an die Kaufkraft der Verbraucher angepasst sind. Der niedrige Preis der Bialystoker Erzeugnisse hat wohl am meisten zu der Entwicklung der Ausfuhr nach Uebersee beigetragen. Die Nachfrage nach preiswerten Textilwaren in den Kolonialländern und in Ostasien öffnet neue Möglichkeiten für die Europäisierung der dort ansässigen Bevölkerung.

Augenblicklich sind die Exporteure bemüht, die Organisation der Ausfuhr durch Gründung von Ausfuhrgesellschaften zu vereinfachen. Die Erreichung dieses Zieles ist für die Abnehmer selbst von grosser Bedeutung, weil ihnen dadurch feste Preise garantiert und sie so vor späteren Preissenkungen und somit auch vor Verlusten geschützt werden.

POLNISCHE TEXTILAUSFUHR.

Aus dem Industriebezirk von Lodz (Polen) wurden im September d. J. Textilerzeugnisse im Gesamtwert von 1,765.000 Zloty ausgeführt. Von diesem Ausfuhrwert entfielen 920.000 Zl. auf Wollkammgarn; weitere grössere Posten ergaben sich bei der Ausfuhr von Wollzeug, Halbwollzeug und färbigem Baumwollzeug; auf die Ausfuhr von Männer — und Kinderkleidern kamen 85.000 Zloty. An erster Stelle der Ausfuhrmärkte stand England, an zweiter die Vereinigten Staaten N. A.; es folgten Aegypten, Kolumbia und Holland. — Für den Industriebezirk von Bialystok (Polen) bringt der September den Schluss der Ausfuhrsaison. Der diesjährige September ergab wegen der erschwerten Lage auf den Märkten des Fernen Ostens einen Rückgang der Ausfuhr sowohl im Vergleiche mit dem Vormonat wie auch mit dem September v. J. Die Gesamtausfuhr an Textilerzeugnissen aus dem Bezirk Bialystok belief sich im September d. J. auf 41,266 Kilogramm im Werte von 160 947 Zloty gegen 134,067 Kilogramm im Werte von 419,262 Zloty im Vorjahre.

DIE POLNISCHE FLACHSAUSFUHR.

In der polnischen Ausfuhr bildet Flachs eine wichtige Position. Trotz des starken Wettbewerbs der baltischen Staaten und der Ud SSR ist es dem polnischen Flachs nicht nur gelungen, seine bisherigen Absatzmärkte beizubehalten, sondern darüber hinaus

seine Absatzgebiete zu erweitern. Die höchsten Qualitäten von Flachsfasern werden im Nordosten Polens (Wilnaer Gebiet), die schlechteren in den zentralen und südlichen Wojewodschaften hergestellt. Die höheren Flachsqualitäten (aus Horodziej und Wolożyn) gehen hauptsächlich nach England, Frankreich, Belgien und der Ud SSR die minderwertigen nach der Tschechoslowakei, die insgesamt rd. 50% der gesamten polnischen Flachsausfuhr abnahm. Da der grösste Teil der tschechischen Textilindustrie an Deutschland übergang, ist damit zu rechnen, dass die Ausfuhr dieses Artikels in der Hauptsache nach Deutschland gehen wird. Alle bedeutenderen Flachsfirmen der nordöstlichen Gebiete sind in dem Verband für Flachshandel und ausfuhr in Wilna (Związek dla Handlu i Eksportu Lniarskiego w Wilnie) zusammengeschlossen, der für eine entsprechende Hebung und Bearbeitung des Flachses (Standardisierung) Sorge trägt und sehr günstige Ergebnisse bei der Wiederaufnahme der Flachsausfuhr zu verzeichnen hat.

DIE POLNISCHE BUTTERAUSFUHR.

In den bisherigen drei Vierteljahren 1938 wurden aus Polen 112.939 dz. Butter ausgeführt, was im Vergleiche mit der Ausfuhr im gleichen Zeitraum des Vorjahres eine Steigerung um 214% ergibt. Im ganzen Jahr 1937 erreichte die polnische Butterausfuhr 79.869 dz., sodass der Export während der letzten neun Monate 142% der gesamten vorjährigen Ausfuhr darstellt. Die Zunahme der polnischen Butterausfuhr hielt seit dem Herbst 1937 ununterbrochen an, und erst im August und September d. J. trat eine deutliche Abnahme der monatlichen Ausfuhrmengen ein, was jedoch allem Anscheine nach auf vorübergehende Ursachen zurückzuführen ist. Standardware machte 89,3% der Gesamtausfuhr aus.

AUSFUHR VON EISEN — UND STAHLERZEUGNISSEN AUS POLEN.

Die polnischen Eisen — und Stahlwerke haben im September d. J. 16,068 Tonnen ihrer Erzeugnisse ins Ausland ausgeführt, um 4805 Tonnen, gleich 29,9% weniger als im Vormonat. Die Ausfuhr an Walzzeugnissen betrug 14 817 T. (im Vormonat 19.393 T.), die an Röhren 1,251 T. (1.480 T.), Vergrössert hat sich die Ausfuhr nach Argentinien, Estland, Holland, Nor-

“WAREKSPORT“

S-ka z ogr. odp.

Warszawa, ul. Sosnowa 13, tel. 6-23-65

sprzedaje wytworv polskich fabryk na r-k własny i komisowy przy pomocy własnej sieci przedstawicieli zagranicznych na bliskich i dalekich rynkach zbytu.

liefert in Polen hergestellt-

■ te Waren auf nahe und ■
ferne Absatzmärkte

suppliers of goods pro-

duced in Poland to sales-
markets far and near.

BRACIA **GRABOWSCY**

KATOWICE

Gliwicka 13

TIMBER EXPORTERS

**Pulpwood, pit-props, sawmill
roundwood, sawnwood, tele-
graph poles**

wegen, Schweden Venezuela, Italien, Rhodesien und der Schweiz, verringert nach Brasilien, Bulgarien, China, Aegypten, Holländisch - Indien, der Türkei, Uruguay, Sowjetrussland und Deutschland.

DEUTSCH - POLNISCHES WARENKREDIT- ABKOMMEN.

Dem 150-Millionen-Mark-Kredit, den Reichswirtschaftsminister Funk der Türkei, bewilligt hat, folgt ein weiterer grosser Kredit an Polen. Vertreter der deutschen und polnischen Regierung haben in Berlin ein Abkommen unterzeichnet, demzufolge Polen, ausserhalb des deutsch-polnischen Wirtschaftsvertrages, bei der deutschen Industrie grosse Bestellungen machen wird. Der in Aussicht genommene Kredit beträgt 120 Millionen Zloty. Die Lieferungen sollen insbesondere die Einrichtung von Fabriken ermöglichen, so dass sie hauptsächlich Maschinen, Apparate und Werkzeuge umfassen werden. Der Mindestwert jeder Lieferung soll 100.000 Zloty betragen. Die Bestellungsfristen erstrecken sich auf zwei und ein halbes Jahr. Die Bestellungen erfolgen auf Kreditgrundlage. Die deutschen Warenforderungen werden durch die staatliche Wirtschaftsbank „Bank Gospodarstwa Krajowego“ garantiert. Die Abwicklung des Warenkredites und die Abdeckung der Zinsen erfolgt durch die Lieferung polnischer Waren, und zwar von Holz und landwirtschaftlichen Erzeugnissen. Ausserdem wird von polnischer Seite eine Anzahlung in Form einer grösseren, Getreide- und Holzlieferung geleistet werden. Die Lieferung und Verrechnung des deutschen Warenkredites erfolgt ausser-

halb des deutsch-polnischen Wirtschaftsvertrages und des deutsch-polnischen Verrechnungsabkommens. Sowohl die deutschen Lieferungen nach Polen wie die polnischen Lieferungen nach Deutschland werden sich ausserhalb des sonstigen deutsch-polnischen Warenverkehrs bewegen. Der deutsch-polnische Wirtschaftsverkehr ist durch den neuen deutschen Warenkredit auf eine stark verbreiterte Grundlage gestellt worden.

POLENS AUSSENHANDEL ZUR SEE.

Der gesamte Aussenhandel Polens in den ersten acht Monaten (Januar-August) des laufenden Jahres erreichte 11.890.993 Tonnen. Davon entfielen auf den Handel zur See 9,579,142 T., sodass die beiden Seehäfen des polnischen Zollgebietes, Gdynia und Danzig, mit 80,6% an der Gesamttonnage des Aussenhandels beteiligt waren. Ueber den Hafen von Gdynia gingen in den ersten acht Monaten 5,698,094 T. Ware (gleich 48,0% des gesamten Aussenhandels), über den Hafen von Danzig 3,881,048 T. (gleich 32,6%).

NEUE SCHIFFSLINIE GDYNIA—SUEDAMERIKA

Die norwegische Schiffahrtsgesellschaft Scandinavian South Pacific Line nimmt demnächst eine neue reguläre Schiffslinie Chile—Peru—Kolumbia—Gdynia in Betrieb. Das erste auf dieser Linie in Dienst gestellte Schiff mit einer Ladung von Kupfer, Baumwolle und Stückgut trifft in Gdynia im Januar 1959 ein. Der weitere Verkehr wird sich in Abständen von je einem Monat abwickeln.

CURRENT ECONOMIC NEWS OF POLAND

J. Terebucho

Białystok textiles on foreign markets

Białystok textile goods were known in many a foreign market long before the Great War. The remarkable development of this export reached its height during the last few pre-War years when more than 35% of the output was sold to other countries.

The staple export article of the Białystok textile industry is represented by shoddy woollens. The participation of woollens in the aggregate export of the Białystok district accounts for 70%.

Amongst the fabrics manufactured by the Białystok mills, those most in favour with foreign buyers are the lighter woollens, such as all kinds of meltons, satin suitings and karo-type woollens. Some countries also buy heavier materials, overcoatings (medio, velvet and Ulster-type materials). The type of the goods is dependent on the climatic conditions in the buyer-countries. The Białystok mills have already reached a high level of specialization in production for export and adapt themselves with skill to the demands of the market.

Apart from woollens (suitings and overcoatings), the Białystok region also exports large quantities of woollen clothing, such as overcoats and men's ready-made suits. Białystok haberdashery has an established reputation abroad as the best adapted, with regard to quality and price, to the requirements of buyers.

The third group of Białystok output for export is composed of travelling rugs and blankets. Various types and qualities of such goods are produced, from beautifully gleaming mohair rugs, to ordinary shoddy-wool blankets (known as "uni" goods in the trade).

As regards the range of choice in blankets and rugs, the Białystok mills can meet the needs of every foreign buyer. The manufacture of travelling rugs with fringes was first undertaken quite recently and the export of this line is therefore still fairly small.

Apart from the above-mentioned goods, the Białystok mills also export half-silk fabrics and tissues, plushes, woollen bodies for hats, and berets.

The largest buyers of Białystok goods are the overseas lands, such as the South African Union, British India, China and Manchu-Kuo. These countries take up about 80% of the total textile export from the Białystok district. In addition, the following countries buy Białystok textiles: Syria, Iraq, Persia, Palestine, Egypt, Morocco, the islands of the Malayan Archipelago, the South American republics, and other lands. The heterogeneity of the buyer-countries testifies to the fact that Białystok textiles are suitable for use in virtually every clime.

The natives in colonial lands willingly buy Białystok goods as they are very cheap, adapted to the buying power of the consumer. The cheapness of Białystok production is the most important factor for the development of export to the overseas countries. The demand for cheap textiles in colonial countries

and in eastern Asia is enhanced by the powerful trends of europeanization amongst the natives.

At present, the efforts of the Białystok exporters are being directed towards perfecting the export organization by the establishment of export trading companies. Consolidated by means of these companies, the efforts of the exporters in question have great importance for the buyers as they assure continuity and stability of prices, thus protecting them from later slumps in price and so from losses upon goods already bought.

TEXTILE EXPORTS FROM THE BIELSKO DISTRICT

The industrial district of Bielsko exported textile goods to the total value of 436,380 zlotys in September. The exports comprised 194,071 zlotys of woollens, 72,750 zlotys worth of linen yarn, 69,431 zlotys of felt hats (finished and half-finished), 30,434 zlotys of cottons. During the first three quarters of the year textiles to the total value of 3,916,391 zlotys were exported from the district.

POLISH TEXTILE EXPORTS TO THE U. S. A.

The attempts made by the Łódź textile industry to expand its exports to the United States have so far yielded very modest results, as no more important transactions were effected. The United States is not a market for imported clothing, the chief import being knitted scarves, shawls and gloves in this line. The trade, however, does not exceed 1 million zlotys in value. The most important competitors of the Polish mills were Japan and Czechoslovakia. As Japanese export ability has been weakened by the military operations in the Far East, and much of the Czechoslovak textile industry is now within the frontiers of the Reich, it can be supposed that conditions for the export of Polish textiles to the United States should now greatly improve. The establishment of a representative of the Association of Polish Chambers of Commerce at New York should contribute to facilitate the opening of relations with the American importers interested in this division of trade.

BETTER CONDITIONS IN SOUTH AMERICA

Polish textile quarters are following with close interest the changes which are taking place in the economic situation of the South American republics and which give promise to yield new possibilities for the export of Polish textile goods. Distinct signs of such improvement are evident primarily in Argentina, Colombia, Bolivia and in Venezuela. These symptoms are being observed by the Łódź textile exporters, many of whom have taken steps to establish closer business ties with these countries.

POLAND'S FLAX EXPORT

Flax constitutes quite an important position in the export trade of Poland.

In spite of the keen competition of the Baltic States and of the Soviet Union, Polish flax has

not only maintained its sales markets but has even extended them. The north-eastern territories of Poland (particularly in the Wilno district) produce the highest grades of the fibre, whilst the central and southern voivodships grow rather lower grades. The higher grades of flax (Horodetz and Volozyn) are mainly exported to the United Kingdom, France, Belgium and the United States. The lower grades were exported for the most part to Czechoslovakia which used to take up about 50 per cent. of the aggregate Polish export of this raw material. As the majority of the textile mills of that country are now within the frontiers of the Reich, it can be expected that most of this fibre will now be exported to Germany. All the more important flax dealers and exporters in the north-eastern part of Poland are associated in the Związek dla Handlu i Eksportu Lniarskiego (Flax Trade and Export Association of Wilno) which controls proper sorting, standardization, and has gained very favourable results in advancing the export of Polish flax.

POLISH EXPORTS OF ANIMAL PRODUCTS

Polish shipments of bacon, salt meat and ham to the U. K. in September under the quota totalled 2,219 tons as against 1,724.8 tons a year ago; 183 tons of such goods were shipped from Poland for re-export to British colonies. Exports to other countries in September (comparison with September 1937 bracketed) comprised 1,286.5 tons of tinned ham (1,657.5), the bulk of this article being shipped to the U.S.A. (1,050 tons) 494.6 tons of meat preserves (126.7), 26 tons of smoked meat (12 tons), 26 tons of salt meat (2 tons), 3.5 tons of tinned veal (4.9 tons), 24.6 tons of poultry preserves (14 tons), 66 tons of lard (3 tons). Other exports were (in tons; comparison as above): 175 of pork (18), 36 of mutton (27), 27 of pork liver (24), 3,226.8 tons of live pigs (2,276 tons), 1,431 tons of slaughtered pigs (970.6 tons), 114 tons of slaughtered poultry (160 tons), 377 tons of cattle for slaughter (927 tons) Polish exports of eggs in September amounted to 363 tons (307.6 tons a year ago).

POLISH BUTTER EXPORTS

During the first three quarters of the current year 112,939 metric quintals of butter were exported from Poland, i. e. 214 per cent more than last year. As the total of Polish butter exports in 1937 was 79,869 quintals, this year's shipments already come to 142 per cent of last year's total. The increase of butter exports from Poland has lasted since last autumn, although there was a setback in August and September owing to transient reasons. Of the shipments effected this year, 89.3 per cent were of standardized material.

EXPORTS OF IRON AND STEEL GOODS FROM POLAND

The Polish iron and steel works exported last September 16,068 tons of goods, 4,805 tons or 29.9 per cent less than in August. Exports of rolled goods totalled 14,817 tons (19,393 tons in August), exports of tubes and pipes 1,251 tons (1,480 tons). There was an increase of these exports to Argentina, Estonia, Holland, Norway, Sweden, Venezuela, Italy, Rhodesia and Switzerland, and a decrease of exports to Brazil, Bulgaria, China, China, Egypt, Netherlands, India, Turkey, Uruguay, Soviet Union and Germany.

INDUSTRIAL PRODUCTION IN POLAND

The index of industrial production in Poland advanced from 117.9 in July to 120.8 in August (1928 = 100), an increase of 2.5 per cent, and exceeded the index for August 1937 by 5.5 per cent. The growth in production extended to all producers' goods in connexion with easier conditions in the building trades. An especially marked increase was recorded in the production of the iron-works and metal industries; chemical and electrotechnical industries also participating in the upward movement. No greater changes occurred in the ceramic industry and in iron-ore extraction. The group of consumers' goods also showed a rise of production, a decline of output in the textile and leather industries being more than made up for by advances in other branches particularly in the foodstuff and clothing industries. Decreases of production were recorded in industries which are more dependent on exports, as also in the coal, timber and zinc industries.

POLISH IRON AND STEEL INDUSTRY

The production of the Polish iron and steel works in August (comparison with last July bracketed) comprised 80,341 tons of pig-iron (72,260 tons), 128,719 tons of steel (121,211 tons) and 103,602 tons of rolled goods) 91,631 tons). Domestic orders came to 57,377 tons as against 58,482 per cent as against August 1937. The small decrease of 1.9 per cent is a result of the fact that in July the producers of zinc sheets had placed exceptionally large orders for sheets and reduced their buyings by 4,170 tons in August. Other industries, especially the wire mills and the building trades as also the iron merchants increased their orders. Of the orders filed in August, private orders amounted to 49,418 tons, governmental orders to 6,598 tons, those of local government bodies to 811 tons, and those of the Franco-Polish Railway Co. to 550 tons. Exports of rolled goods totalled 18,882 tons (increase as against July: 5,502 tons), exports of steel tubes and pipes 14,777 tons (decrease: 270 tons). The works employed 46,219 men at the end of the month, i. e. 451 men more than at the end of July this year, and 4,077 more than a year ago.

MARTIME FOREIGN TRADE OF POLAND

The total foreign trade of Poland during the first eight months of this year amounted to 11,690,993 tons of goods. Of this total 9,579,142 tons, passed through the two seaports of the Polish Customs area, giving Gdynia and Danzig a share of 80.6 per cent in the total tonnage of Poland's foreign trade. Traffic at the Port of Gdynia comprised during the eight months in question 5,698,094 tons (28.0 per cent of the total foreign trade of Poland, whilst 3,881,048 tons of goods were handled at the Port of Danzig (32.6 per cent).

NEW REGULAR GDYNIA—SOUTH AMERICA LINE.

A Norwegian shipping company, the Scandinavian South - Pacific Line is starting a new regular service between the ports of Chile, Peru, Colombia and the Port of Gdynia. The first ship of the new line with a cargo of copper, cotton and sundries is expected to reach Gdynia next January, and monthly sailings in both directions will follow.

CZECHOSŁOWACJA

JAKĄ BĘDZIE POLITYKA GOSPODARCZA CZECHOSŁOWACJI?

Zmiany, jakie zaszły ostatnio w Czechosłowacji, spowodować będą musiały, prawdopodobnie nawet dość znaczne, przesunięcie w dziedzinie gospodarczej i to w odniesieniu do szeregu państw środkowej i południowo-wschodniej Europy.

Ogólnie panuje mniemanie, wobec braku ścisłych danych, że Czechosłowacja, po przyłączeniu kraju sudeckiego do Niemiec i Śląska Zaolzańskiego do Polski stanie się krajem o charakterze bardziej rolniczym, niż przemysłowym.

Okazuje się jednak, że Czechosłowacja utrzyma 61 procent przedsiębiorstw przemysłu metalowego, przedstawiających wartość około 70 proc. jej poprzedniej produkcji oraz około 50 proc. przemysłu włókienniczego.

Najpoważniejsze straty poniosła Czechosłowacja na odcinku przemysłu szklanego i porcelanowego, w innych natomiast gałęziach straty nie są już tak poważne.

Obecnie nie jest jeszcze rozstrzygnięta sprawa granicy czechosłowacko-węgierskiej, jednak obszary do których roszczą pretensje Węgry, są bardzo słabo uprzemysłowione, posiadając charakter wybitnie rolniczy. Na Rusi Podkarpackiej istnieje tylko drobny przemysł i większe fabryki mydła, emalii oraz papiernicze. Na terenach tych główną rolę odgrywa wysoko postawione rolnictwo o dużej produkcji pszenicy, hodowlanej i wina.

Wszystko to świadczy, że w razie przesunięcia granicy węgierskiej oraz przyłączenia do Węgier Rusi Podkarpackiej, odpadną od Czechosłowacji duże obszary rolniczo-leśne, i dzięki temu charakter gospodarczy państwa nie zmieni się tak radykalnie, jak to uprzednio przewidywano.

Czechosłowacja posiadać będzie nadal bardzo potężny przemysł, o wysokiej produkcji, natomiast jeśli chodzi o produkcję rolną, jest wątpliwym, czy będzie całkowicie samowystarczalna.

Jednocześnie stwierdzić należy, iż Czechosłowacja potrzebować będzie szeregu surowców. Przede wszystkim sprowadzać będzie musiała w dużych ilościach rudy żelazne, których największe pokłady przypadły Niemcom, część zaś znajduje się na terenach, do których roszczą pretensje Węgry, oraz odczuwać też będzie brak węgla, po utracie bogatych złóż (węgla brunatnego) w Sudetach i zagłębiu karwińskim.

Przemysł metalowy potrzebować będzie węgla koksującego z Karwiny, a przemysł włókienniczy lnu, którego zawsze największe ilości dostarczała Polska.

Wszystko to jednak nie jest dostateczną przyczyną, by można było powiedzieć, że organizm gospodarczy Czechosłowacji, który przechodzi niewątpliwie ogromne wstrząsy, miał być w przyszłości niezdolny do samodzielnego życia, i by istniała konieczność oddawania się w zależność Niemcom.

Nie ulega wątpliwości, iż tego rodzaju sytuacja t. j. uzależnienie się Czechosłowacji od Niemiec ogromnie ułatwiłaby Niemcom ekspansję na kraje południowo-wschodniej Europy, a zawiadnięcie tymi rynkami staje się obecnie naczelnym zagadnieniem gospodarczym Rzeszy.

W związku ze zmianami, jakie zaszły ostatnio w Czechosłowacji, zdawałoby się mogło, iż dotychczasowe stosunki handlowe pomiędzy tym państwem a Polską ulec mogą pewnemu osłabieniu, a obroty poważnym ograniczeniom. Rzeczywistość jednak mówi już teraz zupełnie co innego.

Dotychczas Polska wywoziła do Czechosłowacji produkty rolnicze oraz kopalniaki. Obecnie wywóz produktów rolnych ulegnie pewnemu ograniczeniu, lecz wzamian wzmóc się powinien znacznie wywóz drewna oraz rozpocząć wywóz węgla, koksu i żelaza.

Na przywóz do Polski składały się przeważnie wyroby metalowe, samochody, motocykle i wyroby szklane. Przywóz ten, z wyjątkiem ostatniej pozycji może być niewątpliwie utrzymany.

Zwrócić należy również uwagę na ważną pozycję, którą tworzy w stosunkach polsko-czechosłowackich tranzyt przez Gdynię. Tranzyt ten od roku 1936 wzrasta bardzo poważnie i w 1937 wynosił już 1.236 tys. ton.

Nowa struktura gospodarcza Czechosłowacji bynajmniej nie wskazuje na konieczność ciężenia do Niemiec.

FRANCJA

POWSTANIE POLSKIEJ CENTRALI HANDLOWEJ WE FRANCJI.

W dniu 9 października rb. odbyło się w Paryżu posiedzenie organizacyjne Polskiej Centrali Handlowej we Francji z siedzibą w Paryżu. Celem nowopowstałej Polskiej Centrali Handlowej Rzemiała we Francji jest zaopatrywanie kupców i rzemieślników polskich we Francji w artykuły pochodzenia polskiego jak i francuskiego drogą masowych zakupów. Udziałowcami Centrali są: Bank P. K. O., Polska Kasa Opieki, oraz szereg kupców i rzemieślników polskich we Francji.

DOM „POŁUDNIOWO-AMERYKAŃSKI“ W PARYŻU.

Niedawno odbyło się w Paryżu uroczyste otwarcie t. zw. „Domu południowo-amerykańskiego“. W domu tym mieścić się będą, biura propagandy państw Ameryki Południowej oraz zbiory, ilustrujące rozwój gospodarczy i kulturalny tych ziem. W uroczystości otwarcia wziął udział ambasador Brazylii oraz posłowie i konsulowie wszystkich państw południowo-amerykańskich.

Otwarcie domu takiego w stolicach innych państw europejskich byłoby wszech miar wskazane, gdyż instytucja taka może wybitnie przyczynić się do pogłębienia stosunków gospodarczych krajów europejskich z Ameryką Płd.

WALNE ZEBRANIE IZBY HANDLOWEJ POLSKO - RUMUŃSKIEJ.

Dn. 26 października b. r., odbyło się doroczne walne Zgromadzenie Izby Handlowej Polsko-Rumuńskiej w Warszawie. Zebranie zagał p. sen. Jerzy Iwanowski.

Po ukonstytuowaniu się zebrania, jednogłośnie wybrany został członkiem honorowym Izby p. Ambasador Richard Franassovici. Zebranie przyjęło do wiadomości sprawozdanie Zarządu, przeprowadzając uzupełniające wybory Rady tak ze strony rumuńskiej jak i polskiej, oraz wysłuchało obszernego sprawozdania ustępującego dyrektora p. Stanisława Dangła, który dał krótki zarys działalności Izby za ostatnie dziesięć lat.

Nowomianowany dyrektor Izby b. Konsul Generalny R. P. Tytus Zbyszewski przedstawił swój pogląd na pracę Izby i rozwój stosunków polsko-rumuńskich, następnie w kilku słowach po rumuńsku przemówił do p. Ambasadora. W końcu zabrał głos p. Ambasador Franassovici, który wyraził swoją głęboką wdzięczność za wybranie go członkiem honorowym Izby, oraz przyrzekł swoje daleko idące poparcie we wszystkich poczynaniach Izby, które mogą posłużyć dla dalszego rozwoju stosunków między obu krajami. Pan Ambasador wyraził zachwyt dla pracowitości, trzeźwości i rycerskiego Narodu polskiego, kończąc okrzykiem w języku polskim: Niech żyje Polska.

OTWARCIE VII KURSU WIEDZY O POLSCE.

W auli im. J. Piłsudskiego Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie, odbyła się inauguracja VII Kursu Wiedzy o Polsce dla młodzieży z zagranicy, zorganizowanego przez Światowy Związek Polaków z Zagranicy.

Do młodzieży wygłosili przemówienia: rektor W. W. P. Wieweger wiceprezes Światowego Związku p. Szwedowski i kierownik Kursu prof. Paszkiewicz, podkreślając znaczenie Kursu mającego kształcić przyszłych przodowników pracy oświatowej i społecznej Polonii zagranicznej.

W imieniu młodzieży przemawiali: p. Paterówna ze Stanów Zjednoczonych i p. Stefański z Belgii.

W konkursie uczestniczy 42 słuchaczy z 7 terenów europejskich i 3 zamorskich. Roczny okres studiów dzieli się na dwie części: Kurs Wiedzy o Polsce przy W. W. P. obejmujący wykłady z historii, literatury i języka polskiego oraz przeszkolenie w pracy społecznej przy Instytucie Oświaty dla Dorosłych. Ponadto program studiów obejmuje szereg wycieczek dla zapoznania się z życiem współczesnej Polski.

ROZWÓJ EKSPORTU MIĘSNEGO.

(az) Zagraniczne rynki odbiorcze wykazują żywe zainteresowanie dla doskonale rozwiniętego w Wielkopolsce przemysłu mięsnego. W ubiegłych miesiącach doszły do skutku transakcje eksportowe z Indiami Brytyjskimi, Holenderskimi, Brazylią i Środkową Ameryką. Poważnie wzrósł wywóz przetworów mięsnych do Stanów Zjednoczonych.

WAŻNA UMOWA Z NIEMCAMI.

Po dwumiesięcznych blisko rokowaniach podpisany został w Berlinie układ, na podstawie którego Niemcy udzielić mają Polsce 9-letniego kredytu towarowego (poza dotychczasowym kontyngentem importowym) na cele inwestycyjne w czterech rocznych ratach do wysokości 120 milionów zł.

Wzamian ustalony będzie również na okres 4-ch lat dodatkowy kontyngent eksportu polskich artykułów rolniczych, zwłaszcza zboża. Ten dodatkowy eksport odbywać się będzie w miarę wykorzystywania

niemieckiego uzupełniającego kontyngentu towarowego. Kredyt niemiecki umożliwi polskiemu przemysłowi prywatnemu modernizację urządzeń i ułatwi powstawanie nowych placówek przemysłowych. Należność za dostawy niemieckie regulowana będzie przez nabywców polskich w ratach półrocznych, od 12 rat (przy kredycie 6-letnim) do 18-tu (przy kredycie 9-letnim). Spłatę kredytu gwarantować będzie wierzycielom niemieckim Bank Gospodarstwa Krajowego. Dostawy niewielkie obejmują instalacje, maszyny oraz kompletne urządzenia, aparaty, narzędzia i t.p. towary dla celów inwestycyjnych. Dla gospodarstwa polskiego umowa ta może mieć duże znaczenie. Do uregulowania całokształtu tej sprawy zostanie powołana specjalna Komisja przez Min. Pr. i Handlu.

— o —

CUDA I NOWOŚCI WYSTAWY RADIOWEJ W BERLINIE.

Stany Zjednoczone na pierwszym, Niemcy na drugim miejscu w dziedzinie radia.

(Korespondencja własna).

Radiofonia stała się w przeciągu niewielu lat jedną z najbardziej popularnych dziedzin techniki, która ogarnęła szerokie masy i ogromnie wśród nich wywołała zainteresowanie. Tak np. w Stanach Zjednoczonych 82 proc., w Danii 72 proc., w Anglii 68 procent, a w Niemczech 53 proc. wszystkich gospodarstw domowych jest w posiadaniu radia. Największą ilością radiosłuchaczy poszczycić się mogą obecnie Stany Zjednoczone, zaś drugie miejsce w świecie zajmują Niemcy które liczą w tej chwili zgorą 10 milionów radiosłuchaczy. W roku 1937 powiększyła się tam liczba radiosłuchaczy o okrągły milion i, jak przypuszczają, pod koniec roku podniesie się do 11 milionów. Cyfry powyższe są najlepszym dowodem ogromnej popularności radia.

Wystawy radiowe w Berlinie w ostatnich latach zetraciły zupełnie charakter targów przeznaczonych dla fachowców, na co wskazuje już hasło „Radio — to głos narodu“, pod którym urządzono ostatnią wystawę, jak i ogromna liczba osób zwiedzających wystawę. Wystawa stała się poprostu rewią cudów dla każdego laika. Dalszą atrakcją wystawy było udostępnienie zwiedzającym prowadzenia bezpłatnych rozmów telefonicznych drogą iskrową z statkami „Kraft durch Freude“ znajdującymi się na dalekich wodach Oceanu. W innej przyciemnionej wielkiej hali demonstrowano postęp w dziedzinie telewizji, przy czym na wielkie ekrany transmitowano najnowsze filmy jak i sceny z życia ulicy z różnych punktów Berlina.

Największą sensacją wystawy były jednak niewatpliwie nowy niemiecki radioaparat ludowy dwulampowy za cenę 35 marek na nad stały i zmienny z możliwością nabywania w małych ratach po dwie marki miesięcznie. Z pośród licznych firm i tym razem na czoło wysunął się Telefunken, który przedstawił istne cuda pod względem piękności skrzynek i selektywności aparatów.

WYDAWNICTWA.

„TECHNIKA UBOJU I PRZERÓBKI DROBIU“.

E. Tomaszewskiego broszura nakładem Tow. Hodowców Drobiu i Królików we Lwowie lipiec 1939).

Stale wzrastający popyt na rynku krajowym oraz wznagający się zbyt drobiu na rynki zagraniczne, od dawna domagały się ustalenia klasyfikacji żywców, opracowania techniki uboju i przeróbki drobiu.

ZJEDNOCZONE

ZAKŁADY WŁÓKIENNICZE

K. Scheiblera i L. Grohmana

SP. AKC.

w ł o d z i

Największe w Polsce zakłady
włókiennicze

Zatrudniają ponad 8.000 robotników

Produkcja roczna ok. 60 milionów metrów tkanin. Obejmuje wszystkie dziedziny włókiennictwa bawełnianego

Przedstawicielstwa i własne oddziały sprzedaży w 30 miejscowościach kraju

UNITED

TEXTILE WORKS

K. Scheibler & L. Grohman

LTD.

ł ó d ź (Poland)

The largest Textile Mills in Poland

Over 8.000 operatives employed

Annual output: about 60 million metres of tissues embracing every division of cotton textile manufacture

Representatives and own Sales Branches in Thirty major cities in Poland

Brozura E. Tomaszewskiego pt. „Technika uboju i przerobki drobiu” wypełnia duże braki, istniejące w tej dziedzinie i w zupełności odpowiada zadaniu, podając w systematycznie opracowanych rozdziałach należycie przemysłową całość. Jest ona również dowodem pogłębiania zagadnień mięsoznawczych i eksportowych.

Autor porusza w niej zagadnienia najbardziej żywotne, mające duże znaczenie praktyczne jak np. wybór ras drobiu na mięso, klasyfikację żywca, sumienne i dokładne zestawienia strat, wynikających przy uboju itp. Coza tym przedstawia kryteria oceny mięsa drobiu, uwzględniając wpływ wieku, sposób tuczenia oraz gatunek ptaka, podając przy tym bardzo ważne praktyczne uwagi, dotyczące klasyfikacji tuczonego drobiu. Bardzo dobrze zebrane są wskazówki, dotyczące przygotowania drobiu do uboju samej techniki uboju, skubania pierza a następnie postępowania z tuszką ptaka ubitego, jest tak samo przedstawiony i poparty tak wyrazistymi rysunkami i fotografiami, że w zupełności wyczerpuje temat i pozwala czytelnikowi na łatwe przyswojenie go sobie. Rozdziały o formowaniu tuszki po uboju i sposobie przechowywania drobiu po uboju i w czasie transportu, zawierają bardzo wiele cennych i praktycznych wskazówek, w zupełności odpowiadających istotnym potrzebom produkcji.

Całość sumiennie i rzeczowo opracowana powinna znaleźć się we wszystkich organizacjach rolniczych i szkołach gospodarczych, ponieważ jest cennym nabytkiem dla organizacji naszego handlu wewnętrznego i eksportu drobiowego.

Życzyć należy, aby po obranej linii w dalszym ciągu szła praca Inspektoratu Hodowli Drobiu Lwowskiej Izby Rolniczej. Prof. dr. Irena Maternowska.

POLSKA GOSPODARCZA.

Tygodnik, wydawany przy poparciu Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz Ministerstw: Skarbu, Rolnictwa i Ref. Rolnych, Komunikacji. Poczta i Telegrafów.

Zeszyty z września i października zawierają m. in. następujące artykuły:

- zesz. 38 „Koniunktura krajów surowcowych” — W. Skrzywan „Problemy handlu lnu” — M. Szyzkowski,
- zesz. 39 „Ewolucja gospodarki publicznej” — A. K. Ivanka „Proby uzdrowienia gospodarstwa Francji” — J.
- zesz. 40 „Zbrojenia a koniunktura międzynarodowa” — P. R. „W sprawie kierunków rozwoju kredytu rolnego” — St. Orlikowski,
- zesz. 41 „Znaczenie gospodarcze Śląska Zaolzańskiego” — „Śląsk Zaolzański” — A. P. „Czy każdy wzrost emisji banknotów jest równoznaczny ze wzrostem obiegu?” — J. P-ka. „O propagandę racjonalnego spożycia” — K. S.
- zesz. 42 „Polska a międzynarodowa akcja gospodarcza” — Dr. T. Łychowski. „W sprawie struktury morskiego aparatu handlowego” — Ta deusz Ocioszyński. „Largi i wystawy przed zmianą swej polityki” — K. Sokolowski.
- zesz. 43 „Nauki z ostatnich wydarzeń” — A. W-ski. „Port bawełniany w Gdyni” — Dr. St. Zb. Szyzkowski.

Poza tym szereg artykułów i notatek zawierają specjalne działy tygodnika, jak np.: „Zwroty towarowe i zagadnienie ich likwidacji” — M. K., „Zmiana metody finansowania inwestycji w Niemczech” — Z. R. G., „Gospodarka zapasowa Niemiec” — Z. R. G., „Aukcje dla owoców importowanych” — J. Wojtyna. „Sprawy gospodarcze na XIX Zgromadzeniu Ligi Narodów” — X., „Znaczenie Śląska Zaolzańskiego dla polskiego hutnictwa żelaznego” — R. Paszkowski, „Polski wywóz włókienniczy a Czecho-Słowacja” — St. Walas itp.

Przenumerata roczna wraz z przesyłką pocztową wynosi rocznie — zł. 60.—, półrocznie — zł. 30.—, kwartalnie — zł. 15.—. Za granicą: rocznie — zł. 100.—, półrocznie — zł. 50.—, kwartalnie — zł. 25.—.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Elektoralna 2, tel. 5.12-66, 5.12-75, 5.55-55.

Możliwości eksportowe.

RÓŻNE KRAJE.

20/X. Różne. Firma palestyńska pragnie nawiązać kontakt z firmami zainteresowanymi eksportem wyrobów szklanych (szklanki, flaszki i tp.), nawozów sztucznych, bieli cynkowej, i litoponu. P/26039/4E/ID.

20/X. Artykuły chemiczne. Firma argentyńska interesuje się importem dwuchromianu sodu, chlorku boru. P/26428/47/ID.

20/X. Głina plastyczna. Firma jugosłowiańska interesuje się importem pow. art. przeznaczzonego do zmieszania z szamotą do wyłożenia retort i kondensatorów pieca cynkowego. P/25714/41/ID.

20/X. Olej lekki z węgla kamiennego i benzol surowy. Firma belgijska interesuje się importem powyższych artykułów. P/26524/47/ID.

20/X. Wódka. Firma indyjska interesuje się importem wódki. P/26329/95/ID.

20/X. Mydło toaletowe. Firma holenderska interesuje się importem pow. artykułu. P/26467/47/ID.

20/X. Karbid. Firma angielska interesuje się importem karbidu z Polski. P/26662/47/ID.

20/X. Tkaniny. Firma grecka interesuje się zakupem tkanin w Polsce. P/25887/40/M.

20/X. Konfekcja. Firma południowo - afrykańska pragnie zakupywać w Polsce pulowery i płaszcze męskie i chłopięce, knickersy i ubrania dla chłopców, adamaszki bawełniane i obrusy bawełniane. -- P/26005/34/M.

20/X. Rękawiczki i pończochy. Firmy angielskie pragną sprowadzać z Polski rękawiczki i wyroby pończosznicze. P/26052/64/M.

20/X. Tkaniny wełniane. Agent, wyjeżdżający do Stanów Zjedn., posiadający bliskie kontakty z tamtejszymi fabrykami konfekcji męskiej i damskiej, pragnie otrzymać kolekcje i zastępstwo na wysokogatunkowe tkaniny ubranione i kostiumowe. --- P/26079/46/M.

20/X. Koronki. Firma kanadyjska interesuje się importem wyrobów koronkowych z Polski. -- P/26094/46/M.

20/X. Przędza wełniana trykotażowa. Firma egipska interesuje się polską przędzą wełnianą do wyrobu ręcznych trykoaży. P/26104/44/M.

20/X. Tkaniny, skóry etc. Firma peruwiańska poszukuje kontaktów z pierwszorzędnymi firmami polskimi, pragnącymi eksportować do Peru tkaniny wełniane i bawełniane, skóry wszelkiego rodzaju, zarówno do wyrobu obuwia, jak torebek ręcznych oraz dla celów wojskowych, tornistry i t. p. P/25207/3.A/M.

20/X. Pończochy, tkaniny i inne. Firma angielska, sprowadzająca dotychczas towary z Czechosłowacji, pragnie zakupywać w Polsce damskie materiały wełniane, drukowane materiały jedwabne, damskie nowości jedwabne, a zwłaszcza pończochy z jedwabiu sztucznego. P/26255/64/22/M.

20/X. Dywaniki. Firma indo-brytyjska interesuje się możliwością importu z Polski dywaników z jedwabiu sztucznego z frendzelkami, w dużych ilościach. P/26531/46/M.

20/X. Trykotaż, konfekcja, tkaniny. Firma niemiecka pragnie objąć agenturę na Amerykę Północną fabrykantów trykotaży wełnianych, jak: pulowery, kaffaniki nocne, artykuły dziecięce, koszule sportowe, oraz tkanin bawełnianych i wełnianych, damskich i męskich. P/26536/64/M.

20/X. Filc pantoflowy. Firma angielska poszukuje dostawców filcu pantoflowego dla Afryki Południowej. P/26543/46/M.

20/X. Stożki do kapeluszy i rękawiczki skórkowe.

Firma holenderska poszukuje zastępstwa na sprzedaż stożków do kapeluszy oraz rękawiczek skórkowych, twierdząc, iż w branżach tych jest dobrze wprowadzona. P/26420/64/M.

20/X. Tkaniny bawełniane. Firma włoska, posiadająca zezwolenie przywozu na ten artykuł, poszukuje dostawców. P/26429/46/M.

20/X. Przędza lniane. Firma ryska interesuje się zakupem przędzy lnianej dla Stanów Zjednoczonych. P/26552/51/M.

20/X. Kosze. Firma amerykańska pragnie nabywać w Polsce kosze rybackie wiklinowe. P/25498/49/Sz.

20/X. Różne artykuły. Firma angielska pragnie importować artykuły ozdobne (fancy goods) domowe i kuchenne, oraz zabawki. P/26154/5B/54/Sz.

STOSUNKI HANDLOWE ZE SZWAJCARIĄ.

PP/83/Sc. Poważna firma szwajcarska interesuje się zbytem w Szwajcarii w charakterze przedstawiciela, względnie agenta wszelkiego gatunku skór garbowanych pochodzenia polskiego i sąd wejście w kontakt z polskimi dostawcami skór garbowanych.

PS/26/Sc. Przedstawiciel na terenie Szwajcarii pracujący już od 24 lat w branży skórnicstwa i tym samym dobrze z nią obeznany, obejmie zastępstwo firmy polskiej, zainteresowanej w eksporcie do Szwajcarii swych wyrobów skórzanych (garbarsk.).

PS/24/Sc. Poważna firma zastępca na terenie Szwajcarii pragnie objąć przedstawicielstwo jakiejś firmy polskiej, zainteresowanej w eksporcie do Szwajcarii, obojętne z jakiej branży.

PS/87/Sc. Zastępca na terenie Szwajcarii obeznany dobrze z branżą drzewną i zaprowadzony obejmie przedstawicielstwo firmy polskiej, zainteresowanej w eksporcie do Szwajcarii drzewa, przy czym specjalnie odnośnego zasięgu interesowałby zbyt do Szwajcarii papierówki.

K/166/Sc. Poważne towarzystwo transportowe na terenie Szwajcarii, pragnie wejść w kontakt z firmami polskimi, eksportującymi na rynki zagraniczne, a przede wszystkim do Szwajcarii, któreby reflektowały na korzystanie z usług odnośnego towarzystwa.

T/2/Sc. Poważny dobrze na rynku szwajcarskim wprowadzony zastępca ma w Szwajcarii odbiorców na grykę i proso łuszczone i chciałby otrzymać od polskich eksporterów oferty na ten artykuł.

T/5/Sc. Poważny zastępca na terenie Szwajcarii, dobrze wprowadzony w szwajcarskich browarach i innych firmach, wchodzących w rachubę jako odbiorcy słoju, z którymi pracował dotychczas sprzedając im słoje czechosłowacki, pragnie objąć zastępstwo jakiejś firmy polskiej słoju, zainteresowanej w eksporcie.

MOŻLIWOŚCI EKSPORTOWE DO PALESTYNY.

12/IP/8. Poważna firma agenturowa interesuje się przedstawicielstwem fabryk armatury wodnej, wyrobów sanitarnych żeliwnych i kamionkowych, kafli białych do wykładania łazienek.

13/IP/8. Firma w Tel-Awiewie interesuje się otrzymaniem przedstawicielstw firm eksportujących flaszki dla produktów kosmetycznych.

14/IP/8. Firma palestyńska interesuje się importem wyrobów tekstylnych, żelaza, blachy, materiałów budowlanych.

15/IP/8. Firma palestyńska interesuje się importem wyrobów tekstylnych i konserw z Polski.

16/IP/8. Fabryka wyrobów metalowych w Palestynie interesuje się importem z Polski popiołu z cyny.

DOMY TOWAROWE

DEPARTMENT STORES

Whole Worth

**Sp. Akc.
Limited**

KATOWICE, 3-go Maja 9 - CHORZÓW I, Wolności 32

Możliwości importowe i zastępstwa.

STOSUNKI ZE SZWAJCARIĄ.

L/12/Sc. Firma szwajcarska, produkująca namiastkę kawy, składającą się z 75% owoców i z 25% kawy prawdziwej, interesuje się sprzedażą licencji na Polskę tego nowego produktu.

L/13/Sc. Firma szwajcarska szuka nabywcy na licencję na nowo wynaleziony palnik oliwny. Chodzi tu o palnik mogący być używanym do opalania pomieszczeń, do użytku kuchennego i t. d. zużywający tylko środki opałowe płynne (mogą to być oleje najtańsze, zanieczyszczone, mające charakter produktu odpadkowego) i opatentowany już w 15 krajach. Całkowity ciężar odnośnego palnika wraz z rezerwuarem na 4 litry materiału opałowego wynosi 5 kg., palnik ten nie posiada ani motoru, ani pompy, ani instalacji mechanicznej, nie przedstawia żadnego niebezpieczeństwa eksplozji, pozwala uniknąć zabrudzenia się, względnie zabrudzenia pewnej przestrzeni naokoło niego, nie wydziela żadnego zapachu ani dymu.

L/14/Sc. Szwajcarska firma, mająca w swym posiadaniu nowy wynalazek składanego stołu drewnianego do prasowania szuka w Polsce nabywcy na prawo fabrykacji odnośnego stołu. Stół ten ułatwia oraz przyspiesza niezmiernie prasowanie. Stół ten posiada bowiem między innymi szczegółami z wielką łatwością unoszącą się deskę do poszczególnych części ubrania i małe deseczki do rękawów oraz specjalną podstawkę, na którą żelazko samo się ześlizguje i zatrzymuje, gdy bezzwłocznie jest pozostawione na desce.

L/15/Sc. Firma szwajcarska szuka w Polsce nabywcy na prawo produkcji nowo wynalezionej specjalnej konstrukcji, pozwalającej na szybkie mechaniczne usunięcie popiołu, sadzy i innych wydzielin przy opalaniu centralnym.

PP/59/Sc. Szwajcarska fabryka aparatów wchłaniających kurz, produkująca towar konkurencyjny pod względem cen, szuka w Polsce jednego generalnego zastępcy lub kilku naraz zastępców rejonowych. Uwzględnione będą firmy, posiadające agentów we wszystkich ważniejszych miastach Polski.

PP/63/Sc. Przedsiębiorstwo szwajcarskie z branży elektrotechnicznej szuka zastępców względnie agentów w kilku głównych miastach Polski (w Warszawie, Łodzi, Krakowie, Katowicach i we Lwowie).

PP/65/Sc. Szwajcarski producent lodowni do użytku domowego i drobnego przemysłu pragnie oddać w Polsce swe zastępstwo.

PP/66/Sc. Firma szwajcarska, produkująca wyroby dentystyczne szuka w Polsce odpowiedniego zastępcy.

PP/67/Sc. Szwajcarskie przedsiębiorstwo, posiadające maszyny, urządzenia i t. p. do ułatwienia prowadzenia księgowości, chce zorganizować w Polsce placówkę przedstawicielską.

PP/68/Sc. Szwajcarski producent igieł do maszyn do szycia, pragnie oddać zastępstwo na Polskę.

PP/70/Sc. Firma szwajcarska, wyrabiająca technicznie - chemiczne artykuły dla przemysłu budowlanego, szuka zastępcy w Polsce.

PP/72/Sc. Pierwszorządna szwajcarska fabryka maszyn włókienniczych, poszukuje w Polsce zastępcy na maszyny włókiennicze.

PP/73/Sc. Poważna szwajcarska firma chemiczna szuka zastępcy w Polsce.

PP/74/Sc. Szwajcarski producent wełnianej, bawełnianej i jedwabnej bielizny męskiej, wkładanej pod właściwą bieliznę (crêpe de santé) chciałby oddać swe zastępstwo na Polskę.

PP/75/Sc. Firma szwajcarska, produkująca śruby i części zakrętowe, szuka w Polsce zastępcy. W grę wchodzi przede wszystkim fabryki wyrobów optycznych, aparatów fotograficznych.

PP/76/Sc. Firma szwajcarska, produkująca aparaty do spawania dla branży tekstylnej i to zarówno dla przemysłu jedwabniczego, jak też sztuczno-jedwabniczego, szuka zastępcy na rynku polskim.

PP/77/Sc. Szwajcarska firma, zajmująca się produkcją i montowaniem najróżniejszych konstrukcji żelaznych i budową kotłów i aparatów, interesuje się zorganizowaniem w Polsce zastępstwa i pragnie w związku z tym wejść w kontakt z firmą polską dobrze zaprowadzoną w branży technicznej, chemiczno-technicznej, któraby podjęła się objęcia względnie zorganizowania tego zastępstwa.

PP/78/Sc. Szwajcarski eksporter artykułów z branży odlewniczej, jak betonit, puder do wysypywania form, związki żelazne i t. d. szuka w Polsce zastępcy.

PP/82/Sc. Szwajcarski producent słomki do kapeluszy szuka zastępcy w Polsce.

PP/83/Sc. Szwajcarski producent broszek, wisiorów, szpilek i t. d. oraz nowości kontekcyjnych z pilśni, jak np. czapek szuka zastępcy w Polsce.

PP/85/Sc. Szwajcarski producent igieł do zastrzyków (hypodermiczne Nadeln) pragnie oddać swe zastępstwo na Polskę.

PP/87/Sc. Firma szwajcarska produkująca wieczne pióra pragnie oddać swe zastępstwo na Polskę.

PP/89/Sc. Poważny szwajcarski producent kamieni łożyskowych i innych części do liczników elektrycznych eksportujący już do Polski, chciałby wejść w kontakt z innymi jeszcze firmami polskimi, zainteresowanymi w imporcie wymienionych artykułów.

STOSUNKI Z HOLANDIĄ.

I/87/H. Firma holenderska, zainteresowana w eksporcie jeli do Polski, pragnie nawiązać stosunki handlowe z firmami polskimi, zainteresowanymi w imporcie.

I/145/H. Poważna firma holenderska poszukuje firm polskich, zainteresowanych w imporcie z Holandii winogron.

OP/8/H. Poważna firma holenderska, eksportująca wszelkiego rodzaju trzcinę (Angelruten, Bamous, Konr), poszukuje przedstawiciela dobrane wprowadzonego w branży.

OP/19/H. Firma holenderska poszukuje poważnych firm polskich, zainteresowanych w sprowadzeniu specjalnego rodzaju cygaraczek, zarówno do cygar jak i do papierosów.

PP/10/H. Poważna firma holenderska, eksportująca szmaty, poszukuje przedstawiciela dobrane wprowadzonego w branży i zam. w Białej k. Bielska.

PP/22/H. Firma holenderska, zainteresowana w eksporcie do Polski rogu sztucznego, poszukuje przedstawiciela.

PP/24/H. Poważna firma holenderska poszukuje przedstawiciela na kawę.

PP/25/H. Poważna firma holenderska, zainteresowana w eksporcie do Polski szmat wełnianych, półwełnianych i bawełnianych, starych papierów i innych odpadków, poszukuje solidnego przedstawiciela, dobrane wprowadzonego w branży.

PP/26/H. Firma holenderska poszukuje dobrane wprowadzonego w branży przedstawiciela dla sprzedaży następujących artykułów: metale hartowane, narzędzia z metali hartowanych, metale do spawania (lutowania).

IT/2/H. Firma indoholenderska zainteresowana jest w imporcie do Indyj Holend. z Polski tkanin bawełnianych.

N/82/H. Firma holenderska, zainteresowana jest w objęciu zastępstwa na następujące artykuły produkcji polskiej: przedmioty domowego użytku, wyroby galanteryjne, wyroby porcelanowe, artykuły oświetleniowe, mechanizmy zegarowe, artykuły budowlane, maszyny rolnicze, narzędzia itp.

Spis firm według branż w Nr. 10/11 „Polskiego Eksportu Importu“. Index of Firms by Trades in No 10/11 „Polish Export-Import“. Inserenten nach Branchen geordnet im Nr. 10/11 „Polski Export-Import“

	Str.		Str.
AUTOMATY OKIENNE.		OWOCE -- FRUIT.	
Janota Franciszek, Fabryka Automatów Okien- nych, Wełnowiec, G. Sl.		Lauer Abraham, Hurtownia Owoców, Frutta All ingrosso, Katowice, ul. Stawowa 20. Te- lefon 500-17 przyw. 542-86. Adres telegr.: Fruitalauer, Katowice	
BANKI — BANKS.		PRODUKTY LEŚNE I OGRODNICZE — FOREST & MARKET-GARDENING GOODS.	
Bank Polska Kasa Opieki, S. A. Warszawa, Ja- sna 9	okł. 4	Macioszek Paweł, Tarnowskie Góry, Szosa Na- kielska	okł. 2
Bank Związku Spółek Zarobkowych, S. A. Po- znań, pl. Wolności 15	okł. 5	PRODUKTY ZWIERZĘCE.	
DRZEWO — WOOD.		Spółdzielnia Zbytu Produktów Zwierzęcych z odpow. udziałami, Lublin, 3-go Maja 20.	okł. 5
B-cia Grabowscy, Katowice, Gliwicka 15.	20	ROLNICZO - HANDLOWE PRZEDSIĘBIORSTWA — AGRICULTURAL - TRADING AGENCIES.	
S. Wistreich i Synowie, Timber Exporters, Kra- ków, ul. Baszowa 5. Specialists for the Sup- ply of: Sottwood, Beech, Boules, Squares and Loose		F. Szańkowski i S-ka, Katowice, Zamkowa 58	14
DOMY HANDLOWE — COMMERCIAL HOUSES.		SKÓRY — LEATHER.	
„Dal“ Tow. Handlu Międzynarodowego, S. A. Warszawa, Kopernika 50	okł. 2	Spółka Skórnicza „Surowiec“, Spółka z ogr. odp. Katowice, ul. Kozielska 14, telefon 514-27.	
„Wareksport“ Sp. z o. o. Warszawa, Sosnowa 15.	19	SZCZECINA — BRISTLES.	
DOMY TOWAROWE — STORES HOUSES.		B-cia Perelman, Sp. z o. o. Eksport Szczeciny — Export Bristles, Międzyrzec Podlaski, ul. Narutowicza Nr. 6.	
Wnoie Worth, Sp. Akc., Katowice, 3-go Maja 9.	26	Ch. Sz. i G. Wisznia (K. W.). Eksport - Import Szczeciny — Export-Import Bristles, Mię- dzyrzec Podlaski, ul. Staromiejska Nr. 9.	
JELITA — GUTS.		WAPNO — LIME.	
J. Schächter i S-ka, Lwów, Zamarstynowska 25.	14	„Wapnorud“ S. A. Zjednoczone Zakł. Wapienne w Rudnikach, Warszawa, Trębacka 15.	17
JAJA — EGGS.		WŁÓKIENNICZE WYROBY — TEXTILE INDUSTRY.	
Silesia Export, Warszawa, Kredytowa 9	okł. 5	Zrzeszenie Eksporterów WYROBÓW Włókienni- czych, Bielsko, Marsz. Piłsudskiego 4	okł. 5
Związek Eksporterów Jaj, Lublin, Szopena 8 m. 11	14	A. A. Piaskowski, & Co. Łódź Piotrkowska 62.	14
KABLE — TUBS.		Ch. M. Pik — Łódź, Piotrkowska 65.	14
Fabryka Kabli, Spółka Akcyjna Kraków — Pła- szów, tel. centr. 152-70		Landau i Weile — Łódź, Inż. Skrzywana 5.	14
NICI — THREAD.		Zjedn. Zakł. Włókiennicze, K. Scheiblera i L. Grohmana — Łódź.	25
Tow. Akc. Łódzkiej fabryki nici. A. S., Łódź	14	ZEGARKI — WALTHES.	
MIOD PSZCZELNY — HONEY.		Krieger Zygmunt, Hurtownia zegarków Kato- wice, 3-go Maja 18	
Chruściel Józef, Eksport miodu i ziemiopłodów, Zbanaż	15	ŻELAZO — IRON.	
MEBLE — FURNITURE.		Huta Bankowa, Dąbrowa Górnicza, Warszawa, Pierackiego 11	okł. 2
Radelicki Stanisław, Warszawa, Nowy Świat 50.	7		
METALE — METALS.			
Towarzystwo Metalurgiczne S-ka z ogr. odp., Kraków, Lubiec 3a	11		
OPAKOWANIA BLASZANE — FINPLATE CONTAINERS.			
Biuro Sprzedaży Opakowań Blaszanych, War- szawa, Wierzbowa 8	15		

<p style="text-align: center;">Firma „MEPP“ Polish Metallic Industry</p> <p style="text-align: center;">CIESZYN, ul. Sejmowa L. 10, telephone 14-80 Established 1934</p> <p style="text-align: center;">Manufacturers of highest quality zipp-fasteners Exporters of zipp-fasteners to all European and overseas countries</p> <p style="text-align: center;">Central Sales-office for Poland: „Błyskawica“, s-ka z o. o. Warsaw, 29 Nalewki</p>	<p style="text-align: center;">Firma „MEPP“ Polnische Metallindustrie, GmbH.</p> <p style="text-align: center;">C I E S Z Y N, Sejmowa Nr. 10. Tel. 14-80 Gegründet 1934</p> <p style="text-align: center;">Herstellung von zuverlässigen Reisverschlüssen Ständiger Export von Reisverschlüssen nach allen euro- päischen Ländern sowie nach Uebersee.</p> <p style="text-align: center;">Zentrales Verkaufsbüro für Polen: „Błyskawica“, GmbH, Warszawa, Nalewki 29</p>
--	---

Redaktor i Wydawca: Tadeusz Skrabski — Printed in Poland.

Prenumerata w kraju: rocznie 15 zł. | zagranicą: rocznie 4 dol. am., półrocz. | Cena pojed. egzempl. w kraju
półrocznie 8 zł., kwartalnie 4.50 zł. | 2.50 dol. am., kwart. 1.40 dol. am. | 1.50 zł., zagranicą 40 cent. am.

OPRZĘDK DOZWOLONY ZA PODANIEM ŹRÓDŁA. Konto P. K. O. 8459. OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁEM

Zakł. Graf. „Polska Zjednoczona“, Warszawa, Nowolipie 2.

GŁOS EKSPORTERA I IMPORTERA

STAŁY DODATEK DO „POLSKIEGO EKSPORTU—IMPORTU”
PRZEZNACZONY JEDYNIEM DO KOLPORTAŻU W KRAJU

Rok I

Warszawa — Październik-Listopad 1938

Nr. 1/2

Do P. T. Czytelników

„Polskiego Eksportu - Importu“

w P o l s c e

Zgodnie z naszą zapowiedzią, rozpoczęliśmy wydawanie stałego dodatku do „Polskiego Eksportu-Importu“ (Polish Export-Import) p. t.:

„GŁOS EKSPORTERA I IMPORTERA“.

W dodatku tym będziemy zamieszczali głosy firm i kupców, zainteresowanych w handlu zagranicznym, wszelkie bolączki, skargi, życzenia, projekty, mogące wpłynąć na poprawę istniejących stosunków, a w szczególności na uproszczenie i ułatwienie pracy polskim eksporterom i importerom, oraz na usunięcie istniejących trudności, a przez to na usprawnienie naszego handlu zagranicznego. Pierwszych kilka głosów zamieszczamy już w dzisiejszym dodatku.

Tendencją naszą jest, by „Głos Eksportera i Importera“ był żywym odbiciem istotnych potrzeb i bolączek naszego handlu zagranicznego.

DODATEK TEN NIE BĘDZIE WYSYŁANY ZAGRANICĘ, LECZ JEST PRZEZNACZONY JEDYNIEM DO KOLPORTAŻU WEWNĄTRZ KRAJU.

Komunikując o tym, zwracamy się do P. T. Czytelników z prośbą o nadsyłanie nam wszelkich materiałów do dodatku „Głos Eksportera i Importera“.

Wydawnictwo

„POLSKI EKSPORT - IMPORT“
(POLISH EXPORT - IMPORT)

O niezależność polskiego handlu zagranicznego

Z kół zorientowanych w zagadnieniach handlu zagranicznego otrzymujemy poniższe niezmiernie ciekawe i aktualne uwagi.

Znamieniem przeżywanych przez nas wypadków o historycznym znaczeniu jest niezwykle szybko następująca po sobie ich kolejność i zmienność. Opinia publiczna nie zdołała jeszcze zanalizować jednego wydarzenia, gdy za tym przychodzą coraz to nowe fakty i rozstrzygnięcia, pociągające za sobą niezwykle doniosłe konsekwencje polityczne i gospodarcze. W starcie tym, o szalonym wprost tempie, nie wolno nam ani na chwilę stracić z oczu poczucia rzeczywistości, a przeciwnie musimy podwoić swój wysiłek, dla bacznego obserwowania nie tylko samych wydarzeń, ale i dla wyciągania z nich właściwych wniosków.

Analizując przeżywane przez nas w ostatnich tygodniach wypadki, należy zdać sobie sprawę, że na naszych oczach odbywa się polityczna i gospodarcza przebudowa Europy Środkowej, której forma jeszcze nie została ostatecznie skryształizowana. Niemniej można już dziś stwierdzić, że w Europie Środkowej powstał nowy, potężny blok — Niemcy, który po Anschlussie Austrii i przyłączeniu kraju sudeckiego — liczy ok. 80 milionów mieszkańców. Przyłączenie ziem tych nie podniosło jednak samowystarczalności Niemiec pod względem surowcowym, a nawet przeciwnie zapotrzebowanie ich na niektóre surowce wzrosło, gdyż szereg przemysłów, które przypadły Niemcom wraz z pozyskanymi ziemiami, potrzebuje nowych surowców. Jeżeli np. chodzi o żywność — to ani b. Austria, ani kraj sudecki nie były zdolne wyżywić się z własnych środków. Po przyłączeniu ziem tych — wzrósł wcale poważnie potencjał przemysłowy Niemiec. Dowodem takiego układania się stosunków gospodarczych nowych Niemiec jest niedawno odbyta podróż o charakterze polityczno - gospodarczym ministra gospodarki Rzeszy dr. Funka do krajów Europy południowo - wschodniej. O bliższych celach swojej podróży dr. Funk wypowiedział się na łamach „B. Z. am Mittag :

Oświadczywszy, że zaprosił ministrów gospodarki Jugosławii, Bułgarii i Turcji do Berlina, minister Funk stwierdził, że te trzy państwa zaprzyjaźnione „stanowią rodzaj osi bałkańskiej, od granicy niemieckiej do morza Czarnego. Fakt ten pozwoli omawiać rozległe plany organizacji gospodarczej. Wielkie znaczenie Dunaju dla południowego wschodu Europy stwarza przestrzeń gospodarczą, ciągnącą się od morza Północnego do morza Czarnego. Południowy wschód Europy i Azja Mniejsza posiadają prawie wszystko, czego potrzebują Niemcy“.

Z Bałkanów Rzesza będzie sprowadzała wielkie ilości bawełny i ziarn oleistych, by zwiększyć swą wytwórczość tekstylną i zaopatrzenie w oliwy i tłuszcze. Wzajemnie Niemcy mają dostarczać maszyny i pomóc krajom bałkańskim w eksploatacji bogactw kopalnianych.

Pożyczka w wysokości 150 milionów marek, udzielona przez Rzeszę Turcji, ma posłużyć do budo-

wy tureckich portów wojennych i wielkich zakładów przemysłowych.

Seria podróży dra Funka nie jest jeszcze skończona. W niedługim czasie udać się ma do Grecji i Rumunii, gdzie poprzedził go już dr. Ley, szef niemieckiego frontu pracy. Przewidywane są dalsze kredyty na zakup towarów, podobne do udzielonych już Turcji.

Należy przy tym wspomnieć jeszcze o umowie z października rb. na kredytową dostawę dla Polski maszyn, wartości 120 milionów zł., w okresie 4-ch lat, wzajemian za eksport rolniczy do Niemiec. Wszystkie te okoliczności wskazują na olbrzymią ekspansję gospodarczą Rzeszy, z czego należy sobie zdawać należytą sprawę.

Jak się obecnie przedstawiają nasze stosunki handlowe z Niemcami?

Dla łatwiejszej orientacji podajemy analizę obrotów jeszcze dwóch najpoważniejszych naszych kontrahentów t. j. Anglii i Stanów Zjednoczonych A. P.

W ciągu pierwszych 7-miu miesięcy rb. przywieźliśmy z Niemiec towarów za 171 miln. zł., wywieźliśmy zaś za 139 miln. zł. Saldo ujemne wyniosło więc na naszą niekorzyść 32 miln. zł. Wywozimy do Niemiec drzewo, niemal w całości nieobrobione i surowe produkty rolne, jak zboże, nabiał, zwierzęta żywe i t. p. W zakresie przywozu z Niemiec do Polski 2/3 wartości stanowią maszyny, przetwory chemiczne, wyroby włókiennicze i t. p.

Wymiana towarowa z Anglią kształtuje się odmiennie. Ogółem w ciągu siedmiu miesięcy r. b. wywieźliśmy tam towarów za 152,4 miln. zł., przywieźliśmy zaś za 86,8 miln. zł., dodatnie dla nas saldo wyniosło 45,6 miln. zł.

W przywozie z Anglii przeważa import surowcowy jak wełny, szmaty, żelastwa, bawełny, rudy i t. p. Import maszyn, przetworów chemicznych, wyrobów włókienniczych, stanowi pozycję mniejsze. Jeśli chodzi o eksport polski do Anglii to w 65% jest to eksport, choćby częściowo uszlachetniony. Wywozimy tam głównie przerobione materiały drzewne oraz przetwory mięsne.

Saldo wymiany towarowej ze Stanami Zjednoczonymi A. P. kształtuje się dla nas wciąż ujemnie i w ciągu 7 miesięcy rb. wynosi ono 65,5 miln. zł. Ale zachodzi tu zasadnicza różnica między wymianą handlową z Niemcami, gdyż najważniejszymi pozycjami amerykańskiego eksportu do nas są surowce, a w szczególności bawełna i żelastwo. Natomiast połowę naszego eksportu do Stanów Zjednoczonych stanowią przetwory mięsne.

Niewątpliwie nasze stosunki gospodarcze tak z Ameryką, jak i Niemcami wymagają dużej korektury, przy czym bardziej palącą dla nas jest sprawa ta w stosunku do Niemiec, gdyż jest to obecnie nasz największy kontrahent.

Ponieważ głównymi artykułami naszego eksportu do Niemiec jest drzewo oraz artykuły rolnicze, dążeniem naszym winno być, abyśmy mogli tam eksporto-

wać drzewo, bardziej obrabione oraz jaknajbardziej uszlachetnione artykuły rolnicze. Zamiast zboża powinniśmy eksportować mąkę, zamiast świń żywych konserwy, tłuszcze i t. p. przetwory, zamiast jaj świeżych — także częściowo — jaja mrożone wzgl. sproszkowane. To samo dotyczy skór oraz szeregu różnych ubocznych artykułów rolnych, zwłaszcza zaś produkcji zwierzęcej. Ażeby jednak tego rodzaju postulaty można było wysunąć przede wszystkim nasze rolnictwo musi postawić na należyty poziomie swoją produkcję w niektórych gałęziach.

Nie mniejszą uwagę należy zwrócić na stronę niemieckiego importu do Polski. Nie mogą to być artykuły i maszyny, które możemy u siebie wyrabiać, ale takie, których nie posiadamy, a przede wszystkim służące do dalszego rozwoju i specjalizacji naszego przemysłu. Ostatnio np. elektrotechniczne artykuły niemieckie przychodzą na rynek polski w takiej ilo-

ści, że bardzo poważnie podcinają nasz rodzinny przemysł elektrotechniczny.

Sprawa korzystnego rozwiązania zagadnienia handlu zagranicznego dla Polski, zwłaszcza z krajami, z którymi posiadamy obroty największe — powinna stać się naczelnym postulatem. nie tylko czynników rządowych, ale również szerokich sfer gospodarczych, gdyż trzeba o jednym przede wszystkim pamiętać, że najważniejszym atutem każdego stosunku handlowego jest szerokość wachlarza tych stosunków i unikanie monopolu dostawy.

O tym trzeba pamiętać zawsze! Szczególnie staje się to aktualnym wobec Niemiec, z którymi, wobec włączenia do swego systemu gospodarczego poważnej części przemysłu sudeckiego, i wobec zawarcia umowy na kredytową dostawę maszyn wartości 120 miln. zł. — wymiana handlowa wykazuje tendencję dalszego pogłębienia.

A. Z.

Monopol importowy niebezpieczeństwem dla handlu zagranicznego

Z kół importerów łódzkich otrzymujemy poniższe uwagi, dotyczące lansowanych ostatnio projektów skoncentrowania całego importu w rękach ograniczonej ilości wielkich firm importerskich:

Sfery gospodarcze jak najbardziej kategorycznie przeciwstawiają się zamierzonemu ograniczeniu importu w formie skoncentrowania całego przywozu w rękach kilku zaledwie firm, upatrując w tym niebezpieczne dla całości polskiego handlu zagranicznego tendencje monopolistyczne. Realizacja tego projektu godziłaby ponadto w najżywotniejsze interesy szerokich warstw kupców — importerów, którzy utraciliby swe źródła dochodu, bowiem przemysł włókienniczy z konieczności musiałby zaopatrywać się w surowce bezpośrednio u importerów uprzywilejowanych z pominięciem swych dotychczasowych dostawców. Skazanie na zagładę szeregu placówek handlowych nie byłoby sprawą wyłącznie firm zagrożonych, lecz kwestią o doniosłym zasięgu ogólnogospodarczym. Nie należy również zapominać, iż skoncentrowanie importu w rękach kilku firm uzależniłoby przemysł od tychże firm, które mogłyby mieć decydujący wpływ na ustalenie ceny surowców.

Również projektowane wprowadzenie wspólnych zakupów nie może być zrealizowane, gdyż rynek łódzki zakupuje duże ilości towaru na zasadach kredytu, udzielanego zagranicą zupełnie indywidualnie. Wspólne zakupy byłyby poza tym sprzeczne z interesami poszczególnych importerów. Dla ich realizacji należałoby stworzyć centralę zakupów, która na pewno nie zdołałaby znaleźć dostatecznie tanich źródeł zakupów, oraz nawiązać tych stosunków handlowych, jakie potrafi wytworzyć poszczególny kupiec, opierający swą działalność handlową na wieloletnim doświadczeniu i dokładnej, fachowej znajomości rynków zagranicznych.

Tak samo przedstawiałaby się sprawa podziału rynków zakupu pomiędzy poszczególne firmy impor-

tujące. Nie można żądać od importera, aby nabywał towar w jednym kraju, gdy w innym jest on tańszy lub lepszy. Uniemożliwiłoby mu to skuteczną konkurencję z firmami, opierającymi swój przywóz na tańszej kalkulacji.

Łódzkie sfery importerskie podzielają pogląd, iż firmy importujące winny posiadać mocne podstawy finansowe, jako gwarancję należytego wypełniania zobowiązań wobec dostawców zagranicznych. Jednakże ocena tych podstaw byłaby często bardzo trudna i zawodna, wobec czego sprawę należytego załatwienia zagadnień finansowych z zagranicą można by rozwiązać z równym skutkiem na innej drodze, mianowicie na drodze sankcyj. Mogłyby one polegać np. na tym, że firma, która nie wywiązała się z zobowiązań wobec klienta zagranicznego i nie zdołała udowodnić, że zatarg powstał nie z jej winy, byłaby pozbawiona przydziału na przeciąg jakiegoś okresu kontyngentowego, a przy dalszym ujawnieniu złej woli, zostałaby zupełnie skreślona z listy importerów.

Wprowadzenie przy podziałach kontyngentowych pojęcia „partii”, przystosowanych do obrotu międzynarodowego jest słuszne, albowiem często się zdarza, że wskutek małego przydziału importer nie może przywieźć danego artykułu. W tym celu należało by wyłonić komisję, złożoną z przedstawicieli różnych branż, która ustaliła by pojęcie partii dla poszczególnych towarów.

Należało by również wprowadzić zmianę w ustalaniu kontyngentów dla poszczególnych okręgów gospodarczych. Dotychczas ustalił się taki stan rzeczy, że pomimo istnienia na terenie Łodzi szeregu dużych firm branży skórzaney, futrzanej, galanteryjnej itp., firmy te nie otrzymują prawie wcale kontyngentów albo w nieznacznej tylko ilości, gdyż inne okręgi partycypują w przydziałach w daleko większym stosunku, niżby to wynikało z udziału firm tego okręgu w danej branży. Stan ten winien ulec zmianie przez przydzielanie poszczególnym okręgom kontyngentów, zgodnie z ich zapotrzebowaniem.

Uwagi w związku z eksportem raków

Jeden z naszych czytelników, który posiada w Polsce własną firmę eksportową, a sam stale przebywa we Francji, obsługując tamten rynek artykułami eksportowanymi z Polski, nadsyła nam b. ciekawe uwagi w sprawie eksportu raków. Niewątpliwie uwagi te zainteresują nasze czynniki miarodajne.

Postulaty eksporterów raków, powzięte w obecności przedstawicieli Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Państwowego Instytutu Eksportowego oraz Związku Izb i Organizacyj Rolniczych, wymownie świadczyły o doniosłości sprawy. W szczególności chodziło też o dokonanie zwrotu w gospodarce na tym odcinku.

Jednym z głównych postulatów było skasowanie przesyłek do 50 zł., które nie podlegały ograniczeniom walutowym i wychodziły bez zaświadczeń wywozowych. Nie było norm, które by ograniczały wartość tych przesyłek, w rezultacie czego, przesyłka „zadeklarowana jako 50 złotych”, warta była kilkakrotnie, czy wielokrotnie więcej. Solidni eksporterzy stwierdzili wypadek wywiezienia, jako przesyłki 50 złotych, transportu raków wartości 425 zł. (65 kop raków po 5 zł. kopa!). Nadawcy takich przesyłek mieli duże ułatwienia do nielegalnego wywozu waluty. Postulat ten po długich staraniach został pozytywnie załatwiony.

Drugi postulat jednak, nie mniej ważny i który utkwił na martwym punkcie — to cena raków przy wywozie do Niemiec. Jako stawkę od kilograma brutto ustalono zł. 1.70, co praktycznie biorąc, jest absolutnie niewykonalne przy dotychczasowych cenach rynkowych w Polsce. Biorąc pod uwagę, że Niemcy konsumują przeważnie raki duże, eksporterzy ustalili cenę sprzedaży na 5 zł. za kg. brutto. Jakżeż można ten towar sprzedać po zł. 1.70? Pomimo niedorzeczności, która bije w oczy, sprawa nie posunęła się naprzód i nierealna stawka nadal obowiązuje.

Rząd polski przyznał nam kontyngent do Niemiec. Tamtejsi kontrahenci, nie posiadający agentur w Polsce, chętnie by towar wzięli i zapłacili tyle, ile jest faktycznie wart. Cóż, kiedy stawka oficjalna, aprobowana przez polską stronę, nie pozwala im przekazywać do Polski więcej niż zł. 1.70 za kg. Za taką cenę oddać towaru nie możemy i transakcja nie może dojść do skutku. Zwracamy kontyngent niewyżyskany — eksporter polski ma drogę do Niemiec zamkniętą! Ku wielkiej uciechu agentów niemieckich, którzy wywóz do Niemiec monopolizują w swoich rękach. Im nierealna cena wcale nie przeszkadza do robienia interesów, bo dużą część towaru biorą nie do Niemiec, a do Francji, co im pozwala regulować z Francją różnice między faktyczną wartością, a ceną 1.70 zł.

Różnica ta, podobnie jak przed tym przesyłki 50 złotych, nie jest objęta zaświadczeniami walutowymi — na zaświadczeniach wymieniona jest tylko kwota 1.70 co powoduje ucieczkę dewiz. Różnicę zaś między ceną faktyczną a oznaczoną ceną 1.70, można z Francji przekazać do Polski, albo nie do Polski, jak się komu podoba. To nowa furtka do ucieczki kapitałów, a więc do nadużyć! Podkreślam z naciskiem, że pieniądze mogą uciekać zagranicę przy tego rodzaju

ju nierealnym ustanowieniu cen na eksport w drodze kontyngentów.

Tego rodzaju stan rzeczy wywołuje szereg smutnych refleksyj. Przede wszystkim więc faworyzuje się niemieckich agentów, którzy oparowali rynek polski, spychając tym samym polskiego eksportera do upakarzającej roli pośrednika, a poza tym ułatwia się podświadomie ucieczkę dewiz z kraju. Ten stan rzeczy wymaga energicznej i rychłej zmiany.

F. F.

EKSPORT GĘSI.

Jeden z poważniejszych eksporterów gęsi nadesłał nam b. ciekawe uwagi, dotyczące wywozu gęsi żywych do Niemiec, z których wynika, że eksport gęsi, kształtujący się do niedawna b. korzystnie, jest obecnie systematycznie sprowadzany, drogą specjalnie pomyslanej „polityki wywozowej”, do granic, uniemożliwiających prowadzenie zdrowego eksportu na dłuższą metę.

Ponieważ zbliżający się koniec sezonu nie pozwala na wprowadzenie w życie zmian obowiązującego obecnie systemu, w tej gałęzi eksportu, jak również omawianie dotychczasowych form było by w tej chwili niecelowe — powrócimy do sprawy tej we właściwym czasie.

W JAKIM CELU TWORZY SIĘ TRUDNOŚCI PRZY IMPORCIE MOTOCYKLI?

(az) Polityka ograniczeń importowych jest zrozumiała wówczas, jeżeli jest podyktowana względami na rozwój danej gałęzi przemysłu krajowego, lub jest stosowana w wyniku restrykcji, wpływających z umów międzynarodowych. Ani jednego ani drugiego nie można zastosować do importu motocykli. Pod wpływem wzrostu koniunktury i polityki motoryzacyjnej znacznie wzmożło się zapotrzebowanie na motocykle. Niestety stosowane ograniczenia w imporcie motocykli uniemożliwiają zaspokojenie w pełni popytu. Sytuację pod tym względem najlepiej charakteryzuje fakt, że np. w okręgu poznańskiej izby przemysłowo-handlowej *uwzględnia się zaledwie 10 proc. podań o pozwolenie przywozu motocykli*. Firmy muszą anulować bez mała ¾ zamówień, lub zrywać kontrakty, co fatalnie odbija się na położeniu handlu motocyklami. Straty, jakie z tego powodu ponoszą poszczególne firmy, są bardzo poważne, jeżeli zważy się, że muszą one płacić wysokie opłaty składowe za zmagazynowane motocykle w punktach celnych.

Sprawa niezrozumiałych ograniczeń i utrudnień w imporcie motocykli należy do grupy tych tajemnic gospodarczych, których nikt przeniknąć nie może. Jeżeli bowiem zważy się na intensywnie prowadzone ułatwienia w zakresie motoryzacji, jeżeli następnie weźmie się pod uwagę, iż produkcja krajowe jest w tej dziedzinie dopiero zapoczątkowana i nawet w nikłym procencie nie może pokryć wewnętrznego zapotrzebowania, wówczas *utrudnienia w imporcie motocykli występują jako jakieś nieporozumienie, stające w najoczywistszej sprzeczności nie tylko z interesem kraju, lecz również z ustaloną na odcinku motoryzacji polityką rządu.*